

Současné tendence v prezentacích vědeckých výstav v ČR

BcA. Pavel Kadlec

Diplomová práce
2011

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta multimediálních komunikací

Kabinet teoretických studií

akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **BcA. Pavel KADLEC**
Osobní číslo: **K09224**
Studijní program: **N 8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimedia a design – Grafický design**

Téma práce: **1. Teoretická část:**
Současné tendence v prezentacích vědeckých výstav v ČR
Z pohledu prostorové prezentace a grafického designu
2. Praktická část:
Grafický design pro výstavu Otto Wichterle – vědec a vynálezce

Zásady pro vypracování:

Teoretická část:

1. min. 40 norm. textu 2. Student odevzdá závěr. práci nahráním souboru ve form. pdf do portálu 3. Student odevzdá 2 ks teoret.č. v tištěné podobě, z toho jedna je ve vlastní graf. úpravě 4. Student odevzdá 1 ks CD-ROM obsahující projekt

Součástí diplomové práce:

1. Analýza výstav podobného zaměření 2. Koncepční kresebné návrhy ve variantách

3. Vypracování písemné doprovodné zprávy zahrnující všechny etapy návrhu.

Svou diplomovou práci bych se chtěl zaměřit na problematiku grafické práce při přípravách vědeckých výstav, na práci grafického designéra při tvorbě konceptu takové výstavy. Hlavní složkou projektu je hra s informací a jednotné prvky grafické úpravy všech tištěných i elektronických materiálů k výstavě.

Zdrojem čerpání informací a inspirace jsou současné české výstavy z oblasti výtvarného umění. Prakt. část – výstavu "Otto Wichterle – vědec a vynálezce", pořádá v roce 2011 České Centrum v Praze.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

Kolektiv autorů. Ladislav Sutnar – Praha – New York – Design in Action. 1. vyd.
Praha: Uměleckoprůmyslové museum v Praze a nakladatelství Argo, 2003. 392 s.
ISBN 80-7101-050-2, 80-7203-515-0

Kolektiv autorů. B98 – 18. mezinárodní bienále grafického designu Brno 1998.
Brno: Moravská galerie v Brně, 1998. 288 s. ISBN 80-7027-076-4

Vedoucí diplomové práce: **MgA. Dušan Wolf**
externí pedagog

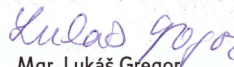
Datum zadání diplomové práce: **27. listopadu 2010**

Termín odevzdání diplomové práce: **20. května 2011**

Ve Zlíně dne 17. února 2011

doc. MgA. Jana Janíková, ArtD.
děkanka

Mgr. Lukáš Gregor
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užit své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 18.2.2019

.....
Jméno, příjmení, podpis

Pavel Kadlec

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků opponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídnou k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato práce je seznámením s prezentováním a propagací vědeckých výstav v České republice. Mapuje důležité současné výstavy související s vědou, a to především z pohledu grafického designu a prostorového řešení. Praktická část ukazuje postup při tvorbě návrhu logotypu, vizuální styl, propagaci a prostorové řešení skutečné výstavy „Otto Wichterle – vědec a vynálezce“.

Klíčová slova:

Otto Wichterle, věda, grafický design, autobiografie, logo, vizuální styl, výstava, prostorové řešení, Expo, Národní muzeum, Národní technické muzeum, propagace

ABSTRACT

This work introduces presentation and visual style of scientific exhibitions in the Czech Republic. It surveys important contemporary exhibitions, contextual with science, mostly in the view of graphic design and space solution. the project shows the workflow of design of logotype, visual style of promotion and space solution of the real exhibition „Otto Wichterle – scientist and inventor“.

Keywords:

Otto Wichterle, science, graphic design, autobiography, logotype, visual style, exhibition, space solution, Expo, National Museum, National Technical Museum, promotion.

Poděkování

Rád bych tímto poděkoval vedoucímu práce panu MgA. Dušanu Wolfovi, dále p. Ing. Janu Špundovi za poskytnutí nezbytných podkladů pro práci, p. Kristině Outratové za informace o Národním muzeu, p. Olze Šámalové za poskytnutí informací o Národním technickém muzeu, p. MgA. Haně Maršíkové a Ing. arch. Jiřímu Svobodovi za konzultaci a Daně Kadlecové.

Motto:

„Jsou věci, které všechny poctivé lidi spojují.“

nápis v expozici Československého pavilonu v Bruselu na EXPO 58

OBSAH

Teoretická část

1	VÝSTAVNICTVÍ Z POHLEDU GRAFICKÉHO DESIGNÉRA	12
1.1	Úvod do teorie vizuálních komunikací	12
1.1.1	Obecné třídění	13
1.1.2	Vývoj vizuálních komunikací	14
1.1.3	Problematika barev	16
1.2	Obor výstavnictví	17
1.2.1	Stručná historie výstavnictví	17
1.2.2	Bienále grafického designu Brno 1968	18
1.3	Prostorové expozice konstruktivistů, futuristů a Bauhausu	19
1.4	Informace a grafický design podle Sutnara	20
1.4.1	Ladislav Sutnar jako průkopník designu	20
1.4.2	Meziválečná léta	21
1.4.3	Design Sutnarových výstav	22
1.4.4	Válečná a poválečná léta	24
2	EXPOZICE VÝSTAV EXPO	26
2.1	Expo 58	26
2.1.1	Zahájení a průběh veletrhu	26
2.1.2	Vědeckotechnická expozice československého pavilonu	26
2.1.3	Koncept expozice	27
2.1.4	Po dvou letech	28
2.1.5	Z dnešního pohledu	29
2.2	Expo 2010	30
2.2.1	Věda pro život	31
2.2.2	Nano pro budoucnost	32
3	SOUČASNÉ ČESKÉ VÝSTAVY	33
3.1	Národní muzeum	33
3.1.1	Planeta Země (30. 9. 2009 – 6. 7. 2010)	33
3.1.2	Smrt pravých neštovic (21. 4. 2010 – 17. 10. 2010)	33
3.1.3	Evropa, kolébka vědeckého porodnictví (8. 5. 2009 – 30. 8. 2009)	34
3.1.4	Lety do minulosti (24. 10. 2007 – 13. 1. 2008)	34
3.1.5	Mechovky (13. 6. 2007 – 14. 10. 2007)	34
3.1.6	Vášeň pro systém – Carl Linné a jeho sen o řádu v přírodě (17. 10. 2007 – 25. 11. 2007)	35
3.1.7	Antibiotika, ohrožený poklad lidstva	35
3.2	Národní technické muzeum	35

3.2.1	Prezentace muzea	35
3.2.2	Expozice Technického muzea v Brně v Národním Technickém muzeu	36
3.3	Další vědecké výstavy a akce	37
3.3.1	Noc vědců	37
3.3.2	Věda na vaší straně	37
3.3.3	Ostatní významné vědecko-technické expozice	38
3.4	Výstavy ve veřejném prostoru	39
3.4.1	Země krásná neznámá	39
3.4.2	Věda jako poslání a koníček	39
3.4.3	Vesmír – dobrodružství objevů	40
3.4.4	Play	40
3.5	Shrnutí tendencí současných výstav	41

Praktická část

4	PROJEKT OTTO WICHTERLE V ČESKÝCH CENTRECH	44
4.1	Otto Wichterle – stručný životopis	44
5	LOGO PROJEKTU	46
5.1	Charakteristika návrhů značky	46
5.1.1	Koncept	46
5.1.2	První návrhy a výběr písma	46
5.1.3	Návrhy vycházející ze stavebnice Merkur	47
5.1.4	Ruční dekorativně pojaté návrhy	47
5.1.5	Ostatní verze loga	47
5.1.6	Jednořádkové logo	47
5.2	Barevnost	48
6	GRAFICKÉ NÁVRHY DOPROVODNÝCH MATERIÁLŮ	49
6.1	Návrh plakátu	49
6.2	Pozvánka	49
6.3	Vstupenka	49
6.4	Popisky a piktogramy	49
7	GRAFICKÝ NÁVRH VÝSTAVNÍCH PANELŮ	50
7.1	Řešení panelů	50
7.2	Materiál a stěhování	51

8 PROSTOROVÉ ŘEŠENÍ VÝSTAVNÍCH PROSTOR PRAŽSKÉ GALERIE ČESKÝCH CENTER	52
ZÁVĚR	54

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	55
SEZNAM POUŽITÝCH ČLÁNKŮ	56
SEZNAM POUŽITÝCH WEBOVÝCH STRÁNEK	57
OBRAZOVÁ ČÁST	
PŘÍLOHA P1: MANUÁL LOGA	

ÚVOD

Jako téma své teoretické diplomové práce jsem si zvolil hodnocení některých vědeckých výstav v České republice především z pohledu grafického designéra a dále popis určitých tendencí v současném vývoji tohoto oboru. To vše jsem ještě obohatil o kapitolu zabývající se Ladislavem Sutnarem a jeho tvorbou, která je v otázce výstavnictví a informačního designu velmi důležitá, a kapitolu věnující se českým pavilonům na Expo 58 a Expo 2010. Pro praktickou část diplomové práce jsem si vybral grafický design projektu Otto Wichterle – vědec a vynálezce, který zahrnuje plánované výstavy v rámci sídel Českých center v Praze i v zahraničí.

Od úvodního teoretického rozboru věnujícího se teorii vizuální komunikace jsem se snažil o aplikaci těchto poznatků na výstavnictví obecně, ale i na vizuální identitu své praktické práce. Ve třetí kapitole se již zaměřuji na konkrétní výstavy pořádané především v Národním muzeu a Národním technickém muzeu. Věnuji se stručně i výstavám, které se okrajově dotýkají vědy, ale jsou již spíše souborem objektů – praktických aplikací fyzikálních jevů – a nejde o autobiografické výstavy. Také zmiňuji populární výstavy s vědeckým zaměřením ve veřejném prostoru.

Pro napsání celé diplomové práce nestačí pouze navštívit několik výstav a potom vyvozovat teorie o tom, jak by propagace a prezentace dané výstavy měly vypadat. Proto jsem se zabýval také možnostmi řešení výstav na základě inspirace v minulosti. Všímal jsem si různých období v historii grafického designu a z nich vyvodil východiska pro konkrétní projekt. V propagaci výstav je grafický design důležitý, protože může pomoci ovlivnit potencionální návštěvníky před samotnou návštěvou a utvrdit v nich představu jasného sdělení. Pro někoho, kdo se zabývá již v minulosti uskutečněnými výstavami, bývá často složité dohledat informace o propagaci nebo nerealizovaném konceptu a plánech výstav. Ty bývají z časových či finančních důvodů nebo z důvodů špatné komunikace kompetentních členů přípravného týmu zavrženy a po samotné výstavě mizí i náležitá dokumentace. I proto je dobré, podle mého názoru, zaznamenat tyto pracovní postupy jako příklad tvůrčího vývoje definovaného projektu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VÝSTAVNICTVÍ Z POHLEDU GRAFICKÉHO DESIGNÉRA

1.1 Úvod do teorie vizuálních komunikací

Vizuální lidská komunikace je zprostředkovaným přenosem vizuálních znaků, jako např. písmo, znaky v přírodních vědách, dopravní znaky, symboly v průmyslu, fotografie, film, televizní sdělování nebo grafické prostředky sdělování. Při tvorbě moderních vizuálních znaků se stále více uplatňuje výtvarné umění. Potřeby sdělování informací se v globálním světě stávají pestřejší a tím také složitější. Signály nesoucí informaci jsou studovány nejen speciálními vědami ale stále více také humanitními obory. Humanistické poslání takového společenského sdělování potom pomáhá uskutečňovat věda a technika společně s uměním.

Informační tabule, dopravní značení a informační symboly jsou tvořeny techniky, psychology, grafiky, protože vizuální komunikace a její prostředky jsou jakýmsi specifickým sociálním rozhraním, a jejich hlavním významem je dorozumění a vzájemné pochopení mezi lidmi. Estetická a umělecká hodnota a funkce není ve výsledku dominantní nebo bezpříznaková, ale pouze pomocná a tedy užitá. Jde o první rys vizuální kultury. Plakát, inzerát nebo písmo plní svým sdělením dorozumivací účel. Převažuje v nich užitková funkce, která ovšem může být velmi pečlivě umělecky zpracována. Umění oproti tomu má smysl v jedinečnosti a osobitosti, musí mít i jedinečný cíl, a ten by měl být naplněn. Příkladem uplatnění umění v tvorbě může být jak propagační grafika a scénografie, tak i výrobky různých uměleckoprůmyslových oborů.

Druhým rysem moderní a současné vizuální kultury je přizpůsobování grafické komunikace masmédiím a tedy i internetu, respektive technickým možnostem přenosu dat a zobrazení u koncového uživatele a konzumenta. Na jedné straně lze v tisku lépe a přesněji zobrazovat barvy a tvary, na druhé straně se snažíme v elektronické mobilní komunikaci využít každý pixel displeje pro rychlé předání informace. V nejrychleji se vyvíjejících oborech komunikace je třeba splnění následujících podmínek, a těmi jsou kompatibilita, čitelnost a jednotnost. Propagace výstavní akce by měla jít jinou cestou a řešit problém komunikace především v přehlednosti, názornosti a monumentalitě, která zaručuje silný zážitek.

Shrnutím lze říci, že pokud považujeme grafiku vizuálních komunikací za užitě výtvarné umění, potom je vázané na konkrétní účel společenského sdělování a přenos grafických znaků a vyznačuje se (v ideálním případě) spoluprací vědy, techniky a umění.

1.1.1 Obecné třídění

K obecnému třídění komunikačních specifík slouží klasifikace podle Krumpena [Klivar, 1970]:

1. **Specifika grafická** – jsou nejdůležitější
 - a. **Fonogramy** – jsou závislé na zvukové řeči
 - b. **Logogramy** – nezávislé na zvukové řeči
 - i. obrazově příbuzné – například šipka
 - ii. pojmově příbuzné – například vlnovka
 - iii. libovolné – arbitraty

2. Ostatní specifika

Kruppenova klasifikace hodnotí například obrázkové mezinárodní znaky poprvé použité v roce 1967 na světové výstavě v Montrealu jako obrazově příbuzné logogramy.

Je zajímavé, že podle Mollerupa je členění komunikačních znaků poněkud odlišné [Mollerup, 1997-8]:

1. **Ikony** – vázané na objekt díky podobnosti
 - a. Obrazy – vysoce reprezentační znaky, které věrně napodobují objekt
 - b. Diagramy – schematické obrazy, které ukazují strukturu objektu
 - c. Přenesené znaky – sdílejí koncepční kvality s objekty
2. **Ukazatelé** – fyzicky vázané ke svému objektu, rejstříkové znaky
 - a. Označení – získávají svůj význam v kontextu určité situace (sklenička na krabici znamená „VELMI KŘEHKÉ“)
 - b. Činidlo – účinný v příležitostných vztazích k objektu
3. **Symbols** – libovolně vázané ke svému objektu (může být například nefigurativní obchodní značka na dopise)

Podle Mollerupa je dále možné způsoby komunikace rozdělit takto:

1. **Logicky objektivní kódy** – insignie, signály, věda
2. **Expresivní (subjektivní) kódy** – móda, obřady, umění

Při prostorové tvorbě někdy vnímáme celý řetězec vizuálních podnětů, protože vnímáním pohybů na nás působí prostorové i časové vjemy. Poloha naše i našeho okolí tedy hraje roli, stejně tak jako úhel pozorování a rychlost změn v čase. Faktory ovlivňující rychlost a hloubku našeho vnímání můžeme demonstrovat na příkladu umístění ukazatele v dopravě před a za křižovatkou a jeho vliv na rozhodovací schopnosti účastníků silničního provozu.

1.1.2 Vývoj vizuálních komunikací

Nauka, která se zabývá vizuálním sdělováním mezi lidmi, se nazývá **angematika**. Pokud se budeme rozhlížet, kdo v českém prostředí věnoval tomuto oboru svou vědeckou činnost, je dobré zmínit práci Jána Šmoka, jehož studie „Teorie umění a obsahové jednání člověka“, „Teorie obsahového sdělování“ nebo „Teorie kinematografického obrazu“ vyšly v roce 1994 v nakladatelské činnosti ve skupině okolo Mgr. Tomáše Fassatiho. Také z jeho poměrně rozsáhlé stati „Skladba fotografického obrazu“ lze čerpat zajímavé myšlenky a poznatky. Začátek knihy je věnován teoretickému rozboru obsahového a věcného sdělování a jejich kombinováním. Většina knihy je potom věnována fotografii jako fenoménu na kterém se dají dokazovat pravidla platná pro všechny druhy umění i zákonitosti shodné s grafickým průmyslovým designem.

Organizace International Organisation for Standardisation (IOS) doporučila jako komunikační znaky základní geometrické tvary kruh, trojúhelník a čtverec. Kruh symbolizuje zákaz, trojúhelník výstrahu a čtverec informaci. Po světové výstavě v Montrealu se uskutečnilo několik mezinárodních soutěží věnujících se sémantografii a vznikaly tak nové série znaků pro mezinárodní komunikaci. Pokusy o univerzálně čitelné písmo, jež by bylo co nejjednodušší, vyšly od Wilma Crouwela. Tak jak se postupem času měnily a zjednodušovaly grafické symboly v komunikaci, je třeba dívat se také na člověka jako na rychleji vnímajícího než dříve. Lze tedy využít nových metod jak upoutat pozornost a udržet ji – není nutné zahltnit diváka zdobností a dekorativností, ale jednoduchým silným prvkem. Pokud bychom chtěli popsat tendence v současné elektronické komunikaci, neměli bychom opomenout určité pokračování Crouwelových snah, a tím je problematika „hintingu“ písma, což je obor zabývající se zobrazováním počítačových fontů na displayích a obrazovkách tak, aby byly optimalizované pro určitou velikost. I když od dob zkoumání W. Crouwela uplynulo mnoho let, jeho myšlenky jsou stále velmi aktuální. Je to i díky používání OCR technologie a písem čitelných počítačem nebo strojem. Tento obor se prudce vyvíjí. OCR B (optical character recognition) je písmo,

kteřé bylo navrženo Adrianem Frutigerem v roce 1968 pro potřeby bankovních ústavů. Podobné písmo OCR A je určitým kompromisem mezi strojově čitelným písmem a písmem vyhovujícím opticky lidskému oku.

Velmi důležité jsou dva typy vizuálních znaků. Prvním jsou znaky, které vycházejí ze zákonů vnímání geometrických tvarů (*Obr. 1*). Druhým jsou obrazově příbuzné znaky, používající názorných zobrazivých symbolů vyjadřujících pojem činnosti člověka ve smyslově názorné podobě [Klivar, 1970]. Další výraznou estetickou hodnotou vizuální grafiky je prolínající se obecný tvar uzavřený a otevřený (*Obr. 2*). Tohoto harmonického celku lze využít při tvorbě plakátů a lettristických kompozic. Dosahuje se tak esteticky zajímavého efektu rytmizace plochy, přičemž písmo na sebe bere právě roli obecných tvarů. Někdy je tato rytmizace natolik opticky působivá, že takový grafický design již můžeme považovat za op-art. Dynamiku prolínání tvarů v moderní optické variabilitě a optické iluze op-artu známe například z díla Bridget Rileyové, Jusaku Kamerura nebo Wolfganga Weingarta.

V roce 1968 pro olympiádu v Mexiku vytvořil Lance Wyman jednotný grafický styl, který se inspiroval jak tradičním lidovým uměním Mexika, tak i nejmodernějšími trendy v tehdejší grafickém designu. Vznikla tak série pestrých logotypů a mnoha jeho dalších aplikací využívajících soustředěné linie [Miller, 2008]. Trendy vrstvení a opakování motivu v ploše se čas od času objevují a zase mizí. Pokud je taková forma grafickým východiskem díla, neměli bychom ho považovat za pouhou dekoraci, doplňující a zdobnou, ale za moderní výraz zvýrazňování informace a nositele originality výrazu.

Ralph Schraivogel například zastupuje celou generaci grafiků pohrávajících si s plakátem jako uměleckým dílem, jeho plakáty se vyznačují také vrstvením linií, ale jsou syrové a bezprostřední. Využívá počítač jako tvůrce efektů, nechává potom náhodně znečitelnovat velké litery řazené tak aby vyplnily formát.

Jiné principy platí pro značky podniků, kde se využívá kombinací písmenných znaků s věcnými významy. Na prvním místě stojí jasná čitelnost a sdělení. Jestliže je potřeba vytvořit design vystavěný na funkční typografii, je lepší použít grotesk nebo geometrické, jednoduché reklamní písmo, které je přehledné a jasně čitelné.

Jestliže chceme určitý text zvýraznit, je dobré ho orámovat. Dále bylo doloženo podrobnými výzkumy, že čitelnost je u hranatých číslic větší než u kulatých. Těchto

poznatků se využívá při tvorbě dopravního značení i jinde, kde je potřeba maximální čitelnost a rychlost sdělení.

V současnosti, kdy je grafik postaven před úkol využít fotografií i textu, je nejučinnějším řešením „typo-foto styl“ monumentální čisté formy, v minulosti uplatňovaný například na plakátech Milтона Glasera. Mezi další techniky patří fotografika a koláž. Fotografika umělecká, jako například experimenty v tvorbě László Moholy-Nagy, Alexandra Rodčenska, Man Raye, u nás Jaroslava Röslera, či techniky dokumentární jako dnes běžně používaná infografika v denním tisku, může být dobrým řešením pro grafické práce na zakázkách souvisejících s vědními obory a uměním, tak jako například rentgenové snímky se používají v souvislosti s lékařstvím.

Pokud se dostáváme dál k problematice estetické vizuální identifikace a tedy i „corporate designu“ v komplexním smyslu, rozumíme tím snahu sjednotit uměleckou propracovaností komunikaci subjektů směrem ven k veřejnosti a zákazníkovi.¹ Jde nejen o jednotu a komplexnost ale i kontinuitu ve vývoji těchto prostředků během práce grafika na corporate designu s důrazem na budoucnost subjektů. Je tedy třeba dopředu odhadovat úroveň použití vizuálních znaků a případně počítat s rezervou jejich dalšího rozvíjení.

1.1.3 Problematika barev

Barva je vjem, který tvoří viditelné světlo dopadající na sítnici oka. Světlo je elektromagnetické záření o vlnové délce 450–700 nm a lidské oko vnímá barvy spektra pomocí čípků trojího druhu [Drgová, 2010]. Jsou citlivé na červenou, zelenou nebo modrou barvu. Ve spektru jsou barvy seřazeny od červené s nejnižší vlnovou délkou až po fialovou s nejvyšší frekvencí. Pravidla jak kombinovat barvy jsou různá, známo ovšem je, že barvy nás mohou ovlivňovat jak vědomě tak i podvědomě, a tomu se například podřizuje již základní výběr ladění lomených a čistých barevných tónů. V oblasti grafického designu výzkumy odhalily zajímavé skutečnosti. Například nejčitelnější kombinací dvou barev je **modrý znak na bílém pozadí**, další doporučované dvojice jsou následující:

¹ Termínem „corporate design“ je myšlena nejen firemní vizuální identita, ale i identita nefiremních (neziskových) či jiných společensko-sociálních subjektů.

1. černá na žluté

2. červená, zelená nebo černá na bílé

3. červená na žluté

Teorie skládání a kombinování barev vychází z přirozené lidské citlivosti na určité kombinace vlnových délek a jejich spojování. Kontrast barev a jejich vzájemné „ladění“ je podobné jako u zvuku.

1.2 Obor výstavnictví

1.2.1 Stručná historie výstavnictví

Výstavnictví se vyvíjelo postupně v minulých staletích především na zámcích a v palácích, protože původně šlo o reprezentativní účely vystavování. Od 18. století sledujeme dvě linie. První je spíše dekorativní, která ustupuje do pozadí s nástupem průmyslové revoluce. Od 19. století se postupně prosazuje druhá – účelovější, věcnější metoda vystavování, která více vyhovuje průmyslovým výstavám. Touha představit stále nějaké novinky dala vzniknout v druhé polovině 19. století velkým průmyslovým pavilonům z kovu, litiny a skla. V této souvislosti nelze nezmínit Křišťálový palác v Hydeparku od Josepha Paxtona z roku 1851, který se stal historickým mezníkem ve vývoji výstavnictví. V meziválečném období se rozvíjí jednak směr usilující o syntézu různých estetických hodnot a jednak – zejména ve výtvarné oblasti – proud funkcionalismu, purismu a hlavně konstruktivismu (ovlivněno Corbusierem). Zatímco první směr „umělecko-syntetický“ je uměleckou hodnotou spojující různé formy umění, ta druhá je svým řešením čistě konstruktivistická s dynamickým, snadno smontovatelným nábytkem a účelnou grafikou doprovázející exponáty, kde nejdůležitější roli v materiálech hraje sklo. Vznikají tak pavilony – vitríny. Z hlediska teorie komunikace je exponát na výstavě případem sdělení zvaného „ostenze“, tj. dorozumívání ukázáním věci [Klivar, 1970, s. 42]. Je známo, že kromě čisté ostenze mívají také jiné formy sdělování ostenzivní formu. Při přenášení informace na příjemce ostenzí jde o dorozumívání, kde nositelem informace je sám vystavovaný předmět, exponát, ale i událost. Skutečnost tedy vypovídá o sobě samé a stává se výmluvným prostředníkem. (Obr. 3)

Výstavy jsou většinou pomíjivé a lze je považovat za právoplatné právě pouze během konání. Po těch největších výstavách zůstávají „pomníky“ jako například Eiffelova věž

v Paříži, Atomium v Bruselu nebo Průmyslový palác na výstavišti v pražské Stromovce. Výstava je především vizuálním vjemem, protože zrakovou soustavou člověk přijímá přes 90 procent informací o skutečnosti. Hodnotíme zde grafiku, architekturu prostoru, zvukové a světelné efekty. Specifikou výstavního prostoru jsou hmotné jevy předmětné a prostorové, výstavnictví je tedy speciální oblastí architektury. V oboru výstavnictví se rozlišují obecně dvě profese – grafický designér a interiérový designér. Grafický designér pracuje se statickou stránkou výstavy a interiérový designér komponuje v prostoru a dotváří podobu výstavy – láme plochu, prořezává, graduje vizuální účinek. Výstava je prostor metafor, symbolů a myšlenkových spojení a jeho nekonečné možnosti zpracování mohou vnést do života diváka nový smysl a uchvátit ho (*Obr. 4*). Ke specifičnosti výstavnictví patří příležitost k vyzkoušení pokrokových konstrukcí, materiálů a forem.

1.2.2 Bienále grafického designu Brno 1968

Tento ročník brněnského bienále se zatím jako jediný specializoval na výstavnictví, a proto je určitým opěrným bodem pro zkoumání vývoje tohoto oboru v závislosti na grafickém designu. Ladislav Sutnar, jemuž je věnována následující kapitola, se v článku pro výstavní katalog bienále grafického designu vyjadřuje k důležitosti meziválečného vývoje výstavnictví a přirovnává výstavní tvorbu k výtvarné řeči, jejíž nová výtvarná mluvnice musí být v první řadě funkční, aby sloužila účinně důrazu na účel a obsah. Ale zároveň musí být *„i v každém směru pružná, aby povzbuzovala vynalézavost a inspirovala obrazotvornost“*.²

Design výstav jako druh ostenzivního estetického sdělování je architektura vyjadřující nějakou myšlenku prostřednictvím věcných exponátů v prostoročasových souvislostech výstavního prostředí – zejména v syntéze vizuálních umění. Na veletrhu EXPO 58 byla koncepce československého pavilonu revoluční právě ve výtvarně umělecké volbě prostředků. Lze na ní dokládat prostorovou jednotu, syntézu a zároveň rozmanitost. Můžeme také ocenit, jak byly pomocí kvalitních modelů posuzovány konečné proporce exponátů. František Troester rozčlenil výstavní prostředí na určité akcenty, a zasloužil se tak svou tvorbou o určitou dramaturgii. I později se v českém prostředí rozvinula forma

² *Katalog 3. bienále užité grafiky Brno 1968*. 1. Praha : Moravská galerie, 1968. 450 s.

neoromantické koncepce, což je vidět na expozicích akvárií Jablonex, i na Kybalových textilních kompozicích. Od začátku šedesátých let se postupně objevovaly nové multimediální formy jako polyekran nebo Laterna Magika. Dnes jsou již běžně součástí výstav projektory, vysílající filmové smyčky nebo dokumenty doplňující celou expozici. Na výstavách hodnotíme i velmi důležitou věc, a tou je osvětlení dodávající prostoru určitou intimitu. V tomto oboru bylo v průběhu posledních několika desetiletí vidět různé tendence. Práce s osvětlením exponátů, interiérů ale i světelné objekty a zadní projekce zesilující iluzi a zážitek z návštěvy výstavy. Někteří tvůrci výstav podle dobových módních vln používali v řešení prostoru tzv. rastry, které jim dovolili plochu s exponáty výrazně členit.

1.3 Prostorové expozice konstruktivistů, futuristů a Bauhausu

Futuristické umění, které se zrodilo v Itálii, na poměrně krátkou dobu ovlivnilo tvorbu mnoha grafických designérů. Důležitou osobou byl Fortunato Depero, který zasáhl do společenského vývoje razantními vizemi nového světa a definoval zákony reklamy. Vytvořil například novou řeč „onoma-jazyk“ a společně s Giacomem Ballem vydal manifest „Futuristická rekonstrukce světa“, ve kterém navrhl zvukové a kinetické reklamy. Jeho plakáty jsou založeny na prostorové typografii, jsou velmi dynamické a ovlivněné konstruktivismem.

Senzací na výstavě dekorativního umění v Paříži v roce 1925 byly interiéry ruského pavilonu od El Lissitzkého. V roce 1927 Ludwig Mies van der Rohe vytvořil expozici stavebních materiálů ve Stuttgartu, společně s ukázkami moderního bydlení. Byl kladen důraz na jednoduchost a užití prázdného prostoru jako výtvarného prvku. Walter Gropius zaujmul v roce 1930 výstavou „Der Deutsche Werkbund“ v Paříži v Petit palais, kde hlavním účelem bylo ukázat předměty soudobé denní potřeby ve výtvarném a sourodém prostředí. Za další tehdejší výstavní interiérové designéry můžeme považovat i Dr. Otto Neuratha a Laszló Moholy-Nagyho. Jedinečnou muzejní expozici středověkého zlatnictví bylo možné shlédnout také na 6. trienále v Miláně v roce 1936.

Alvar Alto nově zhodnotil krásu dřeva jako domácího materiálu na světové výstavě v New Yorku v roce 1939. Šlo o důmyslné použití dřeva ve funkčním řešení expozice. (*Obr. 5–10*)

K převratným novinkám v dějinách výstavnictví patří i expozice Futurama v pavilonu General Motors, kde mohli návštěvníci shlédnout gigantické expozice od Bel Geddesa ze speciálních křesel ve tvaru zvonku jedoucích po pásech. Celá podívaná byla doprovázena reprodukováným komentářem.

1.4 Informace a grafický design podle Sutnara

1.4.1 Ladislav Sutnar jako průkopník designu

Ladislav Sutnar je známý jako jeden z průkopníků moderního designu. Abychom se dozvěděli více o jeho názoru na pojem informace, jejího zobrazení a prezentace, je třeba se vrátit až do období 20. let minulého století. Za vědecký a futuristicko-teoretický základ své práce Sutnar vděčil osudovému přátelství a spolupráci s Kundem Lönberg-Holmem, který mu zprostředkoval myšlenky raných systémových a environmentálních teorií. Ve čtyřicátých a padesátých letech 20. století formulovali v didaktických publikacích zákonitosti oboru designu informatiky a vizuální komunikace. Novou kapitolu v dějinách designu – informační design – zahájili zcela novátorským přístupem k řešení corporate identity pro tehdejšího amerického telekomunikačního operátora – společnost Bell Systems. Jeho systém srozumitelných a vizuálně účinných ikon umožnil veřejnosti využívat telefonních služeb daleko efektivněji a zasloužil se i o celkovou image této firmy. Jako vedoucí designér firmy Sweet's Catalog Service, která patřila k nejdůležitějším producentům a distributorům obchodních a výrobních katalogů, přišel Sutnar v letech 1941 až 1960 s celou řadou grafických vylepšení, jež pomohly zákazníkům se v přemíře údajů zorientovat. Jeho ikony zlidověly jako uživatelsky přátelské symboly, se kterými pracují i dnešní počítače. Ve své knize *Visual Design in Action* (Síla vizuálního designu, 1961) charakterizoval moderní design jako „*přímé dědictví průkopnických snah evropské avantgardy dvacátých a třicátých let, jež vyústilo ve fundamentální, vpravdě revoluční změny*“³. Byl názoru, že dobrý design má v moderní chaotické společnosti velice vážný

³ *Ladislav Sutnar - praha - new york - design in action*. Iva Janáková. Praha : Uměleckoprůmyslové museum v Praze, 2003. ISBN 80-7101-050-2. s. 15

úkol: „*Informační design by měl být chápán jako integrování významu (obsahu) a jeho vizualizace (formy) do celku, který je schopen vyvolat požadovanou odezvu.*“⁴ Sutnar chápal, že není-li ani mluvená ani psaná řeč schopna zprostředkovat význam dostatečně účinně, o to příměji musí působit řeč vizuální. Společně s Kundem Lönberg-Holmem vytvořili *Catalog Design* (Grafický design katalogů, 1944), ve které definovali řadu nových principů práce s úpravou a zajímavých revolučních metod, mezi něž patří například i dynamické dvoustránky řešené jako celek, což se u katalogových pořadačů do té doby nepoužívalo. Pozoruhodně řešené reklamní kampaně svou uhrančivou jednoduchostí a jedinečnou intenzitou výrazu přitahovaly podobně jako třeba náboženské symboly. Příkladem může být vizuálně silné a působivé logo a kampaň firmy Addo-x. (*Obr. 11*)

1.4.2 Meziválečná léta

Sutnar začal s úspěchem se scénografií při koncipování davových scén s alegorickými vozy při druhé dělnické olympiádě v roce 1934. Podle dobových komentářů spolu s režisérem Vojtou Novákem a hudebním skladatelem Kříčkou realizovali ideu Karla Loersche „Zápas nového se starým“. Scéna vycházela z avantgardy a konfrontovala zastaralé a moderní principy především názorným a výchovným způsobem. Spolupráce pokračovala i při třetí dělnické olympiádě. Sutnar ovšem o světové principy pro široké vrstvy obyvatel usiloval po celý svůj život. To je důležité pro pochopení jeho myšlenek v pozdější práci na návrzích plakátů, obálek knih a průmyslových výrobků. Práci pro divadlo ve dvacátých a třicátých letech si začal uvědomovat důležité pojmy pro výstavnictví – prostor, světlo, fyziologickou úlohu barvy, vědomí rytmu a tempa scény. Základními prvky pro něj byly symboly kruhu, trojúhelníku a čtverce. Tyto psychologicky silné geometrické tvary byly stavebními kameny i abecedou Bauhausu, se kterým úzce spolupracoval po mnoho let. V textu *Controlled Visual Flow* (Cílený vizuální tok) v roce 1943 vypracoval na základě konzultací s Janem Tschicholdem teorií o tom, že zrak má být

⁴ *Ladislav Sutnar - praha - new york - design in action*. Iva Janáková. Praha : Uměleckoprůmyslové museum v Praze, 2003. ISBN 80-7101-050-2. s. 16

veden od jedné optické jednotky k další. Geometrické členění plochy přitom Sutnar pozoroval nejen u Bauhausu, ale i u Dadaistů a holandských úpravců. V časopise *Výtvarné snahy*, ročník X, můžeme číst: „*Písmena a slova jsou použita jako vizuální signály, geometrická síť aktivizuje prostor stránky, tvary a barvy jsou vyvážené tak, aby výsledný dojem vzbuzoval dojem harmonického řádu.*“⁵

Vývoj ve třicátých letech směřoval od čisté avantgardní geometrické kompozice ke stylu typo-foto, která se pro Sutnara stala zdrojem nevyčerpatelné kreativity. Od obálek a plakátů postupně přecházel k funkčnímu pojetí logiky jednotlivých částí knihy a projektoval tento celek jakoby „zevnitř“.

1.4.3 Design Sutnarových výstav

Ve své výstavní tvorbě pro Svaz československého díla šlo Sutnarovi o naplnění vlasteneckých ambicí u pořádaných výstav v zahraničí. „*...aby se výstava podařila, musela svou úpravou za všech okolností vzbudit okamžitě pozornost a ovšem, musela být i svou náplní vrcholně zajímavá. Proto úkolem výstavní instalace bylo obojí. Nejenom „zarámovat“, podtrhnout a vyzvednout funkcionálně výstavní exponáty, ale v neposlední řadě i plánovat ono určité „plus“, co výstavě jako celku dodá svůj vlastní výrazný a pozoruhodný charakter.*“⁶ Dobové fotografie z československého oddělení na mezinárodní výstavě v Paříži představují dobrý příklad práce s prostorem a ozvláštnění panelů přidáním plastických diagramů a vícedimenzionálních prvků (*Obr. 12–14*).

Během své ředitelské funkce na Státní grafické škole organizoval a instalovat výstavy v Evropě, které pomáhaly vydobýt škole prestiž a opravdu respektovanou úroveň. Prostřednictvím Tschinkela se Sutnar seznámil s obrazovou statistikou Otty Neuratha (1885–1945), vídeňského sociologa, který byl považován za jednoho z průkopníků piktografického zobrazení informací. Jeho metoda souvisela s novým viděním, novou věcností a prostředky vizuální komunikace dvacátých let. Smyslem byl názor, že na

⁵ *Ladislav Sutnar - praha - new york - design in action*. Iva Janáková. Praha : Uměleckoprůmyslové museum v Praze, 2003. ISBN 80-7101-050-2. s. 66

⁶ *Ladislav Sutnar - praha - new york - design in action*. Iva Janáková. Praha : Uměleckoprůmyslové museum v Praze, 2003. ISBN 80-7101-050-2. s. 102

„základě okamžité vizuální percepce může složité společenské jevy pomocí obrazů pochopit i analfabet“⁷. Sutnar jeho metodu později použil při znázorňování informací v úpravě časopisu Fortune. Neurath definuje termín „Sachbild“, který lze přeložit do češtiny asi nejlépe jako piktogram. Jeho následné rozšíření v první polovině třicátých let vedlo k tomu, že v roce 1943 založil ISOTYPE (Internation System Of TYpografical Picture Education). Charakteristika pojmu Sachbild je následující:

Sachbild (piktogram):

- jednoznačný
- jednoduchý
- srozumitelný
- názorný symbol
- ikona
- schématický obraz

Další vědeckou metodou, kterou byl Sutnar v té době ovlivněn, je Gestaltpsychologie, čili tvarová psychologie. Ta je založena na principu tzv. „celostnosti“, v zásadě se staví proti elementové psychologii, která se naopak snaží vyčlenit jednoduché „elementy“ chování, např. reflexy, a z nich potom skládá větší celky. Tvarová psychologie považuje elementy za výsledek umělé abstrakce a konstrukce (*Obr. 15*). Psychologická realita se vyznačuje přirozenými celky fungujícími v organických souvislostech. Vše živé má tendenci směřovat k tvarům, celkům a formám a tím se řídí myšlení, vnímání a chování jedinců.⁸

Pozdějším vyústěním tvarové psychologie byla teorie Rudolfa Arnheima „Vizuální myšlení“.

⁷ *Ladislav Sutnar - praha - new york - design in action*. Iva Janáková. Praha : Uměleckoprůmyslové museum v Praze, 2003. ISBN 80-7101-050-2. s. 146

⁸ *Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Gestaltismus* [online]. c2011 [citováno 27. 07. 2011]. Dostupný z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Gestaltismus&oldid=7166644>>

1.4.4 Válečná a poválečná léta

V USA byl informační poválečný design založen především na výše popsaném principu. Sutnar tam odjel v roce 1939 a postupným seznamováním se s českou komunitou a ostatními designery (především z Bauhausu) nabrala jeho činnost obrátky hlavně v tvorbě informačních letáků a instalace výstav propagujících tehdejší Československo. Sutnar společně s Kundem Lönberg-Holmem povýšili průmyslové katalogy na novou disciplínu vizuální komunikace – design informací, který dohnal Evropu, a svým konceptem zdaleka předstihl svou dobu. Myšlenky potom formulovali v knize „Why, What, How Essential Product Information?“ (1942). Postupovali od eliminace nepodstatných informací k pečlivé volbě strukturálních prvků zprostředkovávajících informační tok. Původně se diagramy využívaly před válkou ve výstavnictví ale i v jiných oblastech. Pro dvojici Sutnar–Holm byly diagramy nástrojem projektování jednotlivých složek i celku katalogu. Plynulý tok uspořádaných informací mohl být plánován se zřetelem k optice a psychologii (*Obr. 16*).

Principy vizuálního toku podle Sutnara a Holma jsou:

- dominantní pravý horní roh
- výchozí a koncový bod
- vlastní tok
- důležitost prázdné plochy
- vizuální dominance
- optická zajímavost
- koordinovanost a integrace prvků

Vizuální vjemy zrychlují pochopení myšlenek, které jsou symbolizovány ikonami, a vše je převedeno do časoprostorového uspořádání a hierarchie. Dvojice autorů tímto reaguje na nové tendence ve vnímání prostoru a času. Jejich teze jsou podpořené knihou „Space, Time and Architecture“ od Siegfrieda Giediona, související s návratem futurismu, s kosmickým věkem, teorií relativity a příbuznými vědními obory. Zde je právě možné hledat paralelu s výstavnictvím, neboť pohyb návštěvníka podmiňuje fyziologické a intelektuální a vizuální informace v prostoru a čase. „*Moholy-Nagy dokonce považuje výstavy za*

*zvláštní časoprostorová díla.*⁹ V šedesátých letech se u Sutnara kompozice prvků v geometrické síti stávaly složitějšími, ovšem v pozdním období tvorby – v sedmdesátých letech – se vracel, i když v jiné rovině, k jednoduché úpravě s centrálním obrazovým symbolem. Důležitými znaky, které vytvářely náležitou intenzitu vizuálního vjemu, byl kontrast ale i intuitivní hra, což zmiňuje další Sutnarova publikace „Shape, Line and Color“. Rytmus, který má také důležité místo v jeho úpravách, se zde jeví jako vyšší sjednocující princip. V neposlední řadě byla jeho pozornost upřena na vizuální stránku prezentace zboží v obchodech jako další z oborů v obchodní sféře. K tomuto tématu vydal dvě publikace „Design for Point of Sale“ (Design prodejního místa) a „Package Design“ (Obalový design). Hlavní myšlenkou publikace Package design bylo, aby služby umělecké tvorby odpovídaly potřebám každodenního života a aby designér bral vždy v úvahu také požitek z předmětu v soukromí zákazníka v intencích avantgardního požadavku.

⁹ *Ladislav Sutnar - praha - new york - design in action*. Iva Janáková. Praha : Uměleckoprůmyslové museum v Praze, 2003. ISBN 80-7101-050-2. s. 194

2 EXPOZICE VÝSTAV EXPO

2.1 Expo 58

2.1.1 Zahájení a průběh veletrhu

Dne 26. října 1955 usnesením rozhodla československá vláda o účasti na světové výstavě. Pro expozici byl J. Santarem vypracován scénář na základě obecného nástinu Adolfa Hoffmeistra. V roce 1956 byla vypsána užší architektonická soutěž na základě scénáře a předepsané velikosti výstavní plochy 35 000 m² se stavbou československých pavilonů o rozloze nejvýše 10 000 m².

K samotnému zahájení veletrhu EXPO 58 dochází 17. dubna 1958. Na ploše dvouset hektarů vyrostlo výstavní město se zastoupením více než padesáti zemí a sedmi mezinárodních organizací. Symbolem veletrhu je Atomium – stopadesátimiliardová zvětšenina struktury atomového jádra. Je 110 metrů vysoká a skládá se z devíti velkých koulí o poloměru 18 metrů. Uvnitř koulí jsou uspořádány výstavy dokumentující mírové využití atomové energie. Spojnice mezi koulemi dopravují návštěvníky pohyblivými schody a výtahy (*Obr. 17*).

2.1.2 Vědeckotechnická expozice československého pavilonu

Náš pavilon budil zájem již před otevřením a většina návštěvníků byla překvapena jak mimořádně vkusným a funkčním pavilonem, tak i ojedinělými exponáty, názornou ukázkou rozvoje našeho průmyslu a péče o kulturní dědictví. Československo, označené jako „*Země uranu*“¹⁰, dokazuje mimo jiné i úspěchy na poli vědeckého zkoumání v atomovém průmyslu.

Kaplanova turbína nebo sousoší muže a ženy od Vincence Makovského v popředí umírněného ale vznešeného průčelí našeho pavilonu tvořily vstup do celé podívané. Expozice byla členěna podle hesla „Jeden den v Československu“ na tři celky – práce,

¹⁰ Světová výstava v Bruselu otevřena in Rudé Právo, 18. 4. 1958

odpočinek a kultura. Tyto tři sekce, v řešení pavilonu přiznané, se dále dělily na menší celky, a tak tvořily jakýsi napínavý epický model. Prostor tu nerozptyloval, ale pomáhal upoutat a soustředit se. Z dalších zajímavých exponátů týkajících se vědy a techniky lze jmenovat velkou vrtačku ze závodů V. I. Lenina nebo mohutnou stavbu průmyslového betatronu s neonovým grafem, půl metru silnými pozorovacími skly, televizorem a hrozny visících a rozsvěčujících se atomů (*Obr. 18*). Ve své době průkopnický byl i polyekran – audiovizuální dílo s několika plátny v oddělení hudby. Celou expozici doplnil a oživil krátký film. Vystavené stroje byly nafilmované v pohybu, a tyto názorné smyčky návštěvníkům přibližovaly vynálezy moderní vědy.

2.1.3 Koncept expozice

Vítězní architekti František Cubr, Josef Hrubý a Zdeněk Pokorný trvali na ujasnění výstavní náplně již před započítím vlastního projektu. Nutnost čistého vyznění vedlo architektky k co největšímu oproštění od nápadných a nepodložených efektů a dekorací. Při řešení ploch byl dán důraz na střídání větších či menších, dominantních i komorních prostorů. S myšlenkou, že „*stavba je schránkou obsahu*“¹¹ byl celý komplex řešen. Vzniklo nesčetně dílčích prostorových řešení. Cílem bylo předvedení výstavního programu formou výtvarného díla s důrazem na typické věci a vrcholné výkony. Kromě výše uvedených odvětví průmyslu a kultury se našlo místo i pro další oblasti. Malířství a plastice ovšem samostatný prostor věnován nebyl. Architektura našeho pavilonu se nevyznačovala konstrukční smělostí, využity zde ale byly nové stavební hmoty – například mozaikové plotny z pěnového skla. Již od roku 1956 byla ustanovena zvláštní skupina složená v zásadě z umělců, která pomáhala architektům při řízení výtvarných prací.

Na některé projekty, jako například sousoší „Nový věk“ Vincence Makovského, byla vypisována soutěž, jindy byly práce zadávány přímo určitým autorům. Při výběru a hodnocení děl se uplatňovala „*hlediska socialistické ideovosti a umělecké kvality, a v souvislosti s tím zejména originality a modernosti*“¹² (*Obr. 19*).

¹¹ František Cubr, Josef Hrubý, Zdeněk Pokorný: *Československý pavilon a expozice na světové výstavě v Bruselu* in *Výtvarné umění*, s. 296, r. 1958

¹² Miroslav Míčko: *O našem úspěchu v Bruselu* in *Výtvarné umění*, s. 438, r. 1958

V soutěži užitého umění se Československo umístilo na čtyřech z prvních sedmi míst. Ze 400 soutěžních exponátů se takto umístila trojice Cubr-Hrubý-Pokorný (za vnitřní architekturu), Trnka, Tröster a Roubíček. Největší uznání odborníků přicházelo z řady francouzských a sovětských porodců, kteří i neformálně vyslovovali uznání. Následně se začala formovat i jakási dohoda o účasti na Salon des Artistes Décorateur ve Francii.

A přitom celý veletrh byl plný obdivuhodných věcí. Expo 58 bylo obrazem budoucnosti více než přítomnosti a reality, pro běžného občana byl více sněním než bděním. Chvillemi si člověk připadal jako na jiné planetě. „*Jímala by vás tu závrať nad pokroky lidského ducha, který se takto vzdálil od svého přírodního východiska, který uvolnil síly skryté v atomu, sestrojil kybernetické mozky, vystřelil k hvězdám sputnika. Ale zachvacovala Vás také úzkost – nad tempem tohoto pokroku? Ne, ale nad jeho jednostranností, nerovnoměrností a nesourodostí, nad tím, co jej činí problematickým, co ohrožuje hrdé dílo člověka.*“¹³

Československý pavilon prezentoval všestranně vyspělý stát, přitom však byl jakousi pokojnou oázou uprostřed bláznivého ruchu. Umění zde našlo svůj smysl ve službě člověku.

2.1.4 Po dvou letech

V roce 1961 vychází s odstupem dvou let rozsáhlá a poměrně výpravná publikace plná černobílých i barevných fotografií a zajímavých postřehů Jindřicha Santara. Sám autor v úvodu přiznává, že se za dva roky ledacos změnilo, v politice i ve vědě. Nechává však texty bez úprav tak, jak byly zachyceny bezprostředně při návštěvě výstavy. Kniha obširně popisuje všechny expozice. Začíná nadnárodními organizacemi. Pokračuje pochopitelně pavilonem SSSR, jemuž věnuje nesmírnou chválu ve všech ohledech. Fakta se prolínají s úvahami a běžnými situacemi, ke kterým docházelo zcela náhodně během prohlídky.

Následují další, kapitalistické země, kde již ovšem autor podává střídavě kladné a záporné hodnocení – chválí, ale zároveň i kritizuje. V případě U.S.A. na závěr sarkasticky

¹³ Miroslav Míčko: *O našem úspěchu v Bruselu* in *Výt. umění*, s. 440, r. 1958

poznává: „*Kde jste sebevědomá slova a pyšné výzvy reklam amerického pavilonu*“. [Santar, 1961, kap. USA]. Popis některých „ubohých“ expozic dokládá fotografiemi sbírek odznaků a automobilových poznávacích značek a konzerv. Objevují se slova jako „*ohavnost, nevkus*“ [Santar, 1961, kap. USA].

Další část knihy je věnována 43 heslům a tudíž i 43 expozicím v pavilonech, které připravil pořadatel – Belgie. Další kapitoly patří arabským, severským, východoasijským zemím, vše doprovázeno fotografiemi a dojmy. Následuje rozsáhlá kapitola o vzniku a průběhu československé expozice, ukázky toho jak se o našem pavilonu vyjádřili zástupci jiných zemí, úryvek z libreta československé expozice a Nezvalova poezie vinoucí se celou výstavou. Fotografie zachycují podrobně celou výstavu, objevují se výčty jednotlivých podsekcí. Z pochvalných vět zaujme například výrok Walta Disneye o oddělení dětí a loutek „*Děkuji za tuto nádhernou podívanou!*“ [Santar, 1961, kap. ČSR – děti a loutky]. Kniha končí výčtem cen udělených Československu: 56 velkých cen, 47 čestných diplomů, 36 zlatých medailí, 17 stříbrných medailí, 14 bronzových medailí a nakonec Zlatá hvězda světové výstavy pro československou expozici. Expo 58 své brány uzavřelo 19. října 1958.

2.1.5 Z dnešního pohledu

V době, kdy bylo rozhodnuto o naší účasti na EXPU v Bruselu se česká architektura zmítala v jakémsi hledání nových vlivů. Brusel ovlivnil i architekturu, stal se jakýmsi módním milníkem. Stavěl se stále ještě historizující socialistický realismus, avšak uplatňovala se i nová moderní architektura vycházející z prvorepublikového funkcionalismu. To, že byl náš pavilon ale i některé další pavilony velkou senzací, je dáno několika důvody, ale především je to použití moderních materiálů jako hliník, laminát (který navíc má výhodu, že částečně propouští světlo) umakart, sklo a plastické hmoty. Dále možnost stavět rychle a pro potřeby přechodného využití. Setření rozdílů mezi exteriérem a interiérem rozbíhá novou vlnu myšlení v architektuře, kdy se příroda prolíná stavbou.

Bruselský styl byl přenesen i do Prahy, byť není zastoupený žádnými velkými stavbami, stal se podobně jako secese určitým znakem architektury. Tak byla půlkruhová restaurace z Bruselu znovu postavena v Letenských sadech a Bruselský pavilon v tehdejšímu Parku kultury a oddechu Julia Fučíka. Z dalších staveb jmenujme například pražskou Laternu Magiku. Některé budovy Brusel ovlivnil nepřímo: Brněnské veletržní pavilony, krytý bazén v Praze Podolí, koleje Strahov nebo budovu ČVUT v Pražských Dejvicích. Plasty

doprovázející architekturu jsou často ve tvarech kosmických nebo atomových. Díky snadné dostupnosti materiálů styl zlidověl a u mnoha budov byl zpodobněn jen interiér.

Pro tehdejší Československo bylo ovšem prosazení mezi celosvětovou konkurencí opravdovou senzací a vedlo později v šedesátých letech i k určitému sebevědomí a pocitu samostatnosti vůči Sovětskému svazu.

2.2 Expo 2010

Jako příklad přístupu současných tvůrců výstav je možné uvést český pavilonu na Světové výstavě EXPO v Šanghaji 2010. Je tvořen jako fiktivní město, „*kde se návštěvník může cítit příjemně a kde ho nic neohrožuje. Ve městě, kde se tvoří, kouzlí, vyrábí, cestuje, pozoruje, poslouchá a kde se každý procházející může aktivně zapojit.*“¹⁴

Hlavní motto Světové výstavy 2010 „Lepší město – Lepší život“ i téma národní účasti „Plody civilizace“ inspirovalo tvůrce vítězného návrhu k vytvoření imaginární urbanizované krajiny. Realizační tým vedl Ing. arch. Jaromír Švarc. Design pavilonu a expozice vychází ze struktury městských bloků, které jsou ve zkratce a nadsázce ztvárněny na fasádách, před pavilonem a v rámci expozice.

Arch. Jiří Buček a jeho kolegové ze studia SIAL otiskli na čelní stěnu jeden z nejzajímavějších městských celků v celosvětovém měřítku, pražské Staré město. Struktura je sestavena z malých jednotek, které dohromady vytvářejí jednotlivé městské bloky. Těmito jednotkami jsou gumové puky, významný vývozní artikl našeho státu a symbol našich světových hokejových prvenství. Kompozice puků osázených na bílém podkladu pomocí ocelových trnů dodává pavilonu prostorový dojem živého a cenného výtvaru lidského působení v průběhu staletí v centru Evropy.

Vchod do expozice je pod strukturou Staroměstského náměstí. Nad zvlněnou krajinou se vznáší město, které z krajiny vyrůstá. „*Město je ve skutečnosti i v expozici tvořeno plody,*

¹⁴ *EXPO-popis-pavilonu-a-expozice.pdf*. in EXPOZICE ČESKÉ REPUBLIKY : EXPO 2010 ŠANGHAJ [online]. [s.l.] : [s.n.], 2010 [cit. 2011-06-25]. Dostupné z WWW: <www.czexpo.com/cs/pavilon-a-expozice-cr/design-pavilonu-a-expozice.shtml>.

*kteří naše civilizace vytvořila a jež naše města chrání. Ty jsou zarámovány v lehkých závěsných kubusech stejně, jako architektura rámuje náš reálný svět.*¹⁵

Návštěvníci pavilonu mohou měkce našlapovat v trávě nebo odpočívat na terénních vlnách a přitom pozorovat pravidelnou síť ulic nad hlavami. Mezi ulicemi se pohybují a v blocích hledají a objevují plody civilizace – nápadité exponáty. Autorka ideového záměru Mgr. Lenka Lindaurová sestavila tým převážně mladých, avšak často již mezinárodně uznávaných tvůrců, s nimiž představila významná civilizační témata. Důraz přitom kladla na poutavou až magickou formu. Divák má být tedy okouzlen, emocionálně zasažen a překvapen.

Protože cílem účasti na EXPO je jak kulturní tak ekonomická prezentace České republiky, byl součástí pavilonu také obchod a VIP restaurace, navržená designérem Ing. arch. Tomášem Veselým. Po celou dobu výstavy sloužil uzavřený prostor „Meeting Room“ významným státním představitelům České republiky a smluvním partnerům k organizaci individuálních setkání.

Pokud se z výstavních expozic zaměříme na vědecké, jsou zde ke shlédnutí dvě: „Věda pro život“ a „Nano pro budoucnost“.

2.2.1 Věda pro život

Tématem této expozice je světově proslulý výzkum českého vědeckého týmu vedeného prof. Holým. Ten napomohl boji proti rakovině a viru HIV a díky jeho práci má svět k dispozici proti těmto nemocem léky. Technické řešení je provedeno tak, že v horní části je scénografickou nadsázkou znázorněno sterilní prostředí laboratoří. Okolí dokresluje tapeta s chemickými vzorci přecházející na jedné stěně v „komiks“ zobrazující postup výzkumu léku – na vedlejší ploše plasticky akcentovaná léčebná síla vyzkoumané pilulky, dále je znázorněna v číslech a na mapě světa účelnost a působení léku na lidstvo a závěrečná stěna je emotivní projekcí léčebných výsledků na nakaženého člověka.

¹⁵ *EXPO-popis-pavilonu-a-expozice.pdf*. in EXPOZICE ČESKÉ REPUBLIKY : EXPO 2010 ŠANGHAJ [online]. [s.l.] : [s.n.], 2010 [cit. 2011-06-25]. Dostupné z WWW: <www.czexpo.com/cs/pavilon-a-expozice-cr/design-pavilonu-a-expozice.shtml>.

Spodní hrana modulu je rámována efektní průsvitnou šroubovicí DNA zavěšenou jako „kolejiště“, po němž „jezdí“ molekula Enzymu – v místech zastavení inhibitorem (zablokování účinnou látkou) se spustí krátký animovaný film, který proces dovysvětlí na protilehlých monitorech¹⁶.

2.2.2 Nano pro budoucnost

Čeští inženýři dali světu ve 20. století tryskový stav a na přelomu tisíciletí nanospider – stroj na nanotextilie. Návštěvníci měli možnost vidět příklady praktického využití nanotextilií pro odsolení vody, čištění zvuku, ve zdravotnictví a motorismu. Zvětšený nanospider byl instalován pro potřeby znázornění procesu elektrostatického zvlákňování multimediální formou. Expozice také ukazuje proporce nanotextílie oproti mikrobům, bakteriím i běžným textilním vláknům a lidskému vlasu. Hlavním autorem obou expozic je Václav Mikule a realizaci provedla firma TC classic.

(Obr. 20, 21)

¹⁶ *Expo 2010 : Shanghai Czech Republic* [online]. Czech Section EXPO2010 : 1999-2011 [cit. 2011-06-25]. Design pavilonu a expozice. Dostupné z WWW: <www.czexpo.com/cs/pavilon-a-expozice-cr/design-pavilonu-a-expozice.shtml>.

3 SOUČASNÉ ČESKÉ VÝSTAVY

3.1 Národní muzeum

Z českých muzejních institucí je Národní muzeum zřejmě největší a historicky nejproslulejší. Vědecké výstavy pořádá jen příležitostně, jsou určené široké veřejnosti a nejde tedy o výstavy pro úzký okruh specialistů. Z toho vycházejí i koncepce výstav, které mají za úkol především přiblížit danou problematiku i mladším návštěvníkům, a to hlavně názorností. Paní Kristina Outratová z výstavního oddělení Národního muzea mi zajistila obrazovou část a pomohla mi seznámit se se systémem přípravy následujících výstav. V případě, že jsem dohledal nebo zjistil autora grafické úpravy výstavních materiálů, uvádím je v textu. U ostatních výstav to bohužel nebylo možné.

3.1.1 Planeta Země (30. 9. 2009 – 6. 7. 2010)

Zřejmě největší výstava svého druhu pořádaná Národním Muzeem za posledních několik let. Díky svému rozsahu byla část grafické práce svěřena jinému subjektu a pozvánky spolu s panely vznikaly prací jiných rukou než plakáty a vstupenky. Bohužel je to na výsledku znát a jistá nesourodost tiskovin připravovaných na dvou místech byla pro návštěvníka seznamujícího se s výstavou matoucí. Panely pro výstavu byly zpracovány s větší péčí. Obsahují schémata, prostorové ilustrace a přehledně graficky upravený text. Divák má tedy možnost nejen informace přijmout, ale také si je zapamatovat a porovnat díky názorným obrazům. Architektonicko-scénografické řešení vytvořili akad. arch. Karel Lapka a Vojtěch Rýzner, grafiku výstavy připravili Markéta Hanzalová a Miroslav Roubíček ze studia Colmo (*Obr. 22*).

3.1.2 Smrt pravých neštovic (21. 4. 2010 – 17. 10. 2010)

Další z vědeckých výstav pořádaných Národním muzeem se věnovala výročí vymýcení nebezpečné choroby, jako spolupořadatel figurovala World Health Organization. Ústředním motivem pozvánky a plakátu byla zezadu vyfotografovaná černošská žena nesoucí v náručí dítě postižené neštovicemi, obličejem k nám. Alarmující pohled na tuto dvojici byl ještě umocněn zneklidňující diagonálou přetínající formát ve spodní třetině a dělící ho na bílou plochu pozadí a černou spodní část popředí s negativním nápisem anglického překladu názvu výstavy. Výsledek v celkovém barevném ladění byl zdařilou ukázkou jednoduchého a efektního přístupu ke grafickému zpracování materiálů pro

výstavu. Navržení panelů se snažilo díky diagonále držet podobnou linii, ale rozvržení fotografií s popisky bylo bohužel rozpačité a nebylo dodrženo ani stejné titulkové písmo ani barevnost plakátu. Architektonické řešení provedlo výstavní oddělení Národního Muzea, grafika výstavy byla svěřena Janě Vlčkové (*Obr. 23*).

3.1.3 Evropa, kolébka vědeckého porodnictví (8. 5. 2009 – 30. 8. 2009)

Jak upoutává plakát, jde o vědeckou výstavu „věnovanou neznámým bojovníkům, kteří nemají jezdecké pomníky, vytvořili v Evropě republiku vzdělců a zasloužili se o nesčetné životy dětí a matek“. Podtitul napovídá, že výstava mapovala evropské porodnictví v celé historii. Grafiku propagace zpracovávala Jana Vlčková. Na pozadí použila skvostnou barokní rytinu Paříže z ptáčích perspektiv a přes ní umístila veškerý text od názvu výstavy až po drobné informace. Plakát je sázen bezpatkovým písmem na střed. Přivítal bych nějaký typografický nápad nebo zajímavé ztvárnění ilustrace, což zde úplně postrádám. Panely jsou zpracované v jiném grafickém stylu s přechodovou antikvou v titulcích a osamocenými, poněkud těžkopádnými ornamenty mezi obrázky. Běžovo-hnědá barevnost souzní s plakáty a pozvánkami (*Obr. 24*).

3.1.4 Lety do minulosti (24. 10. 2007 – 13. 1. 2008)

Výstava nabízela vědecky pojatým přístupem náhled do problematiky zajímavého oboru, jakým je letecká archeologie. Letecká fotografie, poměrně detailní, upozorňuje ve svém plném formátu na zaměření výstavy s velkými snímky, typografie významově doplňuje tematiku tím, že řádky se záměrně malým prokladem jsou jakoby vklíněné mezi sebe. To lze interpretovat také jako úzké setkání dvou témat – archeologie a geografie. Razantní barevnost je zde nejdůležitějším upoutávacím znakem. Typografie je méně nápadná a spíše doplňující. Architektonicko-scénografické řešení vytvořil arch. Jan Polášek, grafiku propagace zpracovávala Jana Vlčková (*Obr. 25*).

3.1.5 Mechovky (13. 6. 2007 – 14. 10. 2007)

To byl název menší výstavy s přírodovědeckým tématem, zaměřené na tyto málo známé živočichy viditelné hlavně pod mikroskopem. Jejich „skrytou krásu“ odhalovaly velké makrosnímky. Propagace byla laděná do hráškově zelené na pozadí a sytě zelené barvy s akcentovanými červenými prvky v titulcích. Zdobily ji izolované šedoškálové makrosnímky mechovek, vypadávající kompozičně z formátu do stran. Jednoduchá

typografie kombinovala více druhů grotesků. Na celkově uspokojivě tvořené pozvánce mně vadí špatné proporce v rozvržení plochy. Dělení formátu na bílou a barevnou plochu bylo nepraktické az toho důvodu získalo historické logo Národního muzea příliš velký prostor (*Obr. 26*). Architektonické řešení provedlo výstavní oddělení Národního Muzea, grafiku výstavy Jana Vlčková.

3.1.6 Vášeň pro systém – Carl Linné a jeho sen o řádu v přírodě (17. 10. 2007 – 25. 11. 2007)

Po grafické stránce se jednalo o velmi zdařilou putovní výstavu fotografií švédské fotografky Helene Schmitz, která za své fotografie květů různých rostlinných tříd získala ve Švédsku prestižní cenu. K dispozici jsem měl pozvánku na výstavu vydanou v rámci akce „Švédský podzim 2007 v Praze“, která patří mezi špičkové ukázky propagační grafiky, jak výběrem písma tak i celkovou kvalitou provedení. Dále informační skládačku k výstavě, kterou vytvořila Daniela Benešová. Obsahuje barevné plochy, kombinuje tmavě rudou a k ní kontrastující olivově zelenou, použité barvy však nemají s odstíny pozvánky nic společného a typografie s ní bohužel také netvoří jednotný styl. Architektonické řešení provedlo výstavní oddělení Národního Muzea (*Obr. 27, 28*).

3.1.7 Antibiotika, ohrožený poklad lidstva

Tato výstava je nejnovější a právě otevíraná. Architektonické řešení vytvořilo výstavní oddělení Národního Muzea, ViaGaudium, s. r. o., a World Health Organisation, grafiku výstavy Petr Liška z ViaGaudium, s. r. o.

3.2 Národní technické muzeum

3.2.1 Presentace muzea

16. března letošního roku bylo slavnostně otevřeno Národní technické muzeum po čtyř a půl leté pauze. Rozhodl jsem se navštívit muzeum a zmapovat prezentaci a propagaci nově otevřených výstav. I když nejde většinou o čistě vědecké zaměření výstav, někdy s vědou úzce souvisí, např. v expozici Astronomie. Velkoplošné banery na budově, citylighty na tramvajových zastávkách a prospekty jsou tvořené v jednotném vizuálním stylu, nijak ovšem nevybočující z běžné produkce průměrných tiskovin. U skládačky mě upoutal působivý stěžejní nápad, kdy fotografie hmotných exponátů jsou zobrazeny

protrhané a chybějící části nahrazené kresebnou studií. Nepříliš zajímavá typografie a tisk na průměrném letákovém křídovém papíře snižují estetickou úroveň materiálů (*Obr. 29, 30*).

Dobrý dojem na mě udělala série displayů, které fungují jako uvaděče do jednotlivých expozic a zároveň o dané výstavě informují vícejazyčně. Elektronické panely moderním dojmem i díky velmi přehledné a čisté grafické úpravě. Totéž platí o tištěném úvodním orientačním plánu expozic. Ten je umístěn přímo u vchodu do muzea a skládá se ze schémat jednotlivých pater s plochami v jednotných odstínech (*Obr. 31, 32*).

Hlavní expozice Národního technického muzea – expozice dopravy – je členěna tak, že jsou označena jednotlivá patra ochozů. Zde jsem ovšem našel další dva druhy bezpatkového písma v popiscích u exponátů a na tabulích na stěnách. Bylo by podle mého názoru vhodné sjednotit vizuální styl všech těchto informačních prvků v daných expozicích (*Obr. 33, 34*).

Zajímavostí je otevření unikátní a největší české expozice knihtisku a polygrafie. Tuto expozici provází hned několik různých sérií panelů, některé jsou pro výstavu vytvořené a působí výstižně v geometrickém grotesku a v negativním provedení „bílé (nebo béžové) na černém“. Některé vysvětlující panely jsou vlastně součástí expozice, protože svou podobou připomínají konkrétní období knihtisku (*Obr. 35*). Muzeum ovšem disponuje také sbírkami v oboru chemie a biochemie.

3.2.2 Expozice Technického muzea v Brně v Národním Technickém muzeu

Dovezenou ukázkovou expozici z Technického muzea v Brně je dobré uvést hned z několika důvodů. Brněnské muzeum má výstižné a moderní logo, které je součástí jeho celkové vizuální identity. Závěsné panely s přezvětšenými duplexovými detaily vybraných exponátů a s atraktivním písmem člení výstavní prostor velmi důmyslnou metodou na jednotlivé úseky (*Obr. 36, 37*).

Popisky vystavovaných exemplářů obsahují modré čtverečky, jež jakoby byly pouhými elementárními částicemi celého konceptu, ale zároveň drží vizuální linku barevnosti s ostatními prvky. Tmavší modrá na pozadí informačních panelů možná znesnadňuje čtení drobného textu, rozhodně ale působí přehledně a celistvě. Součástí výstavy je i přehlídka historických a dřívějších plakátů z výstav, které muzeum pořádalo. Nebylo by nezajímavé

zabývat se studiem a rozbořem těchto minulých ukázek přístupu jiných grafiků k pořádání výstav, protože s tématem této diplomové práce přímo souvisí (Obr. 38, 39).

3.3 Další vědecké výstavy a akce

3.3.1 Noc vědců

Noc vědců je celoevropská populárně naučná vědecká výstava, která má za úkol přiblížit vědecký svět a vědce současnému běžnému člověku a přesvědčit ho o tom, že na poli vědy se řeší zajímavé a užitečné problémy. Probíhá ve více jak dvou stovkách evroských měst, a to již několikátý rok. V minulých letech byla vyhlášena soutěž o nejlepší plakát. Pro Českou republiku akci označuje jednoduché a výstižné logo charakterizující celkem správně projekt, ke kterému byl vypracován. Manuál loga je přehledný, ale obsahuje jen nezbytné minimum informací a na mnoha místech narazíme na faktické chyby¹⁷. Nedozvíme se nic o autorovi loga ani o tom, proč bylo vytvořeno právě takto a co má vlastně symbolizovat. Pokud jde o další aplikaci loga na tištěný program, plakát a další materiály, tak je určitá čistota loga narušena jinými silnými prvky v úpravě. Někde jsou dokonce popřena i pravidla definovaná manuálem. Například zmínka v manuále loga o tom, že titulky lze sázet tučně, je v programu špatně vyložena tím, že je tučně vysázeno téměř všechno a layout tak zcela strácí kontrast výrazného titulku a ostatního textu (Obr. 40).

3.3.2 Věda na vaší straně

Týden vědy a techniky je nejrozsáhlejší vědecký festival v České republice. Koná se každoročně v měsíci listopadu a v roce 2011 již po jedenácté. V rámci této akce se konalo několik výstav, které se zaměřily na přiblížení vědy z různých pohledů. Od 20. září 2010 byla v Brně poprvé vystavena Velká putovní výstava Akademie věd ČR (dále jen AV ČR) „Věda na vaší straně“. Návštěvníci mohli prezentaci významných projektů AV ČR zhlédnout na plakátech velkoplošného formátu na vysoce frekventovaných náměstích

¹⁷ *Noc vědců* [online]. 2010 [cit. 2011-07-27]. 2009. Dostupné z WWW: <<http://www.noc-vedcu.cz/2009/index0a80.html?menu=8>>.

postupně ještě v Olomouci, Českých Budějovicích a v Praze¹⁸. Plakát k výstavě je tvořen z 16ti barevných mikroskopických detailů a záběrů z vesmíru ve čtvercové kompozici. Demonstruje pokrok ve vědě zobrazováním těchto špičkových fotografií v pestrých barvách, k nim je volena strohá typografie textu na pravý praporek bez dalšího tvůrčího nápadu (*Obr. 41*).

3.3.3 Ostatní významné vědecko-technické expozice

Významným muzeem, prezentujícím stálé i dočasné výstavy, je Národní zemědělské muzeum. Má své sídlo v Praze na Letné, v těsném sousedství Národního technického muzea. Přehledné webové stránky muzea prezentují i další pobočky v Čáslavi, Kačíně, Ohradě a Valticích. Ve Valticích nyní aktuálně vzniká také Muzeum železné opony.

Pokud bychom se rozhlíželi po České republice a hledali významné expozice vědecko technického rázu, určitě bychom neměli opomenout např. velké expozice letectví v Praze Kbelích a výstavu letadel v Kunovicích. Z oboru železnice určitě zaujme výstavní expozice v Lužné u Rakovníka. Vozovna Střešovice v Praze nabízí expozici městské hromadné dopravy. Zcela vyjíměčný pohled na všední život horníků v Kladenských šachtách nabízí mladé hornické muzeum Důl Mayrau.

Ve Zlíně, kde Otto Wichterle také působil, najdeme hned několik významných expozic. Ze současných stálých sbírek je to Obuvnické muzeum s precizní názornou expozicí materiálů, výrobního postupu obuvi, ale především několik desítek vitrín s obuví historickou, exotickou, a nechybí ani lákavé kuriozity. Dále můžeme jmenovat již zaniklé sbírky s proslulým letadlem v bývalém Baťově památníku a taktéž již nepořádané pravidelné výstavy studijních ústavů na Zlínském zámku. Důležité expozice knižního umění najdeme ve Žďáře nad Sázavou a v Uherském Brodě. (*Obr. 42*)

¹⁸ *Týden vědy a techniky* [online]. Středisko společných činností AV ČR, v. v. i. , 2011 [cit. 2011-07-27]. O Týdnu vědy a techniky. Dostupné z WWW: <http://www.tydenvedy.cz/O_Tydn_u_vedy_a_tech_niky/>.

3.4 Výstavy ve veřejném prostoru

3.4.1 Země krásná neznámá

V současné době se objevuje poměrně nová a populární forma výstavní koncepce, která je založená na velkých obrazech a rozměrných tabulích umístěných přímo ve veřejném prostoru. Celkově vzato jde o finančně náročné výstavy, které musí počítat s povětrnostními vlivy a dalšími technickými komplikacemi při instalaci a samotném průběhu. Svým zaměřením jsou to částečně vědecké výstavy, které přibližují vizuální a estetickou formou vědní obory široké veřejnosti, ale částečně je již můžeme označit za výstavy z oblasti výtvarného umění, a to díky dominanci obrazové informace a častokrát i autorskému vlivu fotografů.

V roce 2006 byla například na pražské Kampě pořádána výstava „Země krásná neznámá“ s podtitulem „Planeta pohledem shůry“, s fotografiemi Yanna Arthuse-Bertranda. Propagační leták je tištěný na recyklovaném papíře což má přímý odkaz na ekologii, stejně jako hlavní myšlenka výstavy. Vybraná titulní fotografie zobrazuje ostrov ve tvaru srdce, ovšem viditelný takto pouze z výšky. Jde tedy o inteligentní pojetí hry s nosným a působivým sdělením, kdy části krajiny při specifickém pohledu mají monumentální rozměr a zároveň si tuto určitou křehkost přírodního prostředí uvědomujeme právě až při odlišném zobrazení. Stejně jako ostatní podobné akce byla i tato výstava pořádána pod záštitou mnoha organizací, z nichž nejdůležitějšími jsou UNESCO, Ministerstvo životního prostředí, Primátor hlavního města Prahy a další, soukromé subjekty (*Obr. 43*).

3.4.2 Věda jako posláni a koníček

Jedná se o výstavu, kterou uspořádala Rada vědeckých společností ČR k výročí 20 let své činnosti. Konala se v roce 2010 v prostorách Akademie věd ČR v Praze. Pojetí plakátů patří mezi klasický příklad přátelského přístupu ke všem generacím diváků, s cílem ukázat zajímavé aspekty vědy té nejširší cílové skupině¹⁹. Ilustrace na pomyslných hřbetech knih

¹⁹ Česká geografická společnost [online]. Česká geografická společnost, 2009 [cit. 2011-07-27]. Výstava Věda jako posláni i koníček. Dostupné z WWW: <<http://geography.cz/2010/10/vystava-veda-jako-poslani-i-konicek/>>.

a karikaturisticky vykreslené portréty lidí před nimi jsou téměř humornou nadsázkou a veselá barevnost podtrhuje celkové vyznění (*Obr. 44*).

3.4.3 Vesmír – dobrodružství objevů

Dalším příkladem takové akce je Výstava velkoformátových fotografií „Vesmír – dobrodružství objevů“. Ta se konala v roce 2009 v prostoru mezi starou a novou scénou Národního divadla. V rámci Mezinárodního roku astronomie byla realizována v mnoha zemích světa. Obsahovala 48 velkorozměrových fotografií vesmírných objektů, od těles Sluneční soustavy až po vzdálené galaxie²⁰. Rozměry fotografií byly 2 x 2m s českým a anglickým popisem. Výstavu spolupořádalo Hlavní město Praha, Akademie věd České republiky, Národní divadlo a Astronomický ústav AV ČR. Autoři výstavy jsou astronomové ze Španělska a Mexika. Z hlediska grafického designu je zajímavý plakát, který vysvětluje přehlednou formou statistiky konaných akcí a aktivit v Mezinárodním roce astronomie (*Obr. 45*).

3.4.4 Play

Interaktivní výstava Play, která se konala ve výstavní síni Mánes v Praze v roce 2010, byla významná z hlediska konceptu, i když nejde v pravém slova smyslu o výstavu vědeckou ale spíše o výstavu aplikující některé vědeckotechnické novinky a poznatky na interaktivních objektech. Exponáty byly spíše hrou a zábavou ukazující možnosti a dimenze vnímání různými smysly a jejich kombinacemi. Tato výstava, stejně jako například Orbis Pictus a v minulých letech i další, je vyústěním proudu velmi moderních výstav, které jsou založené na všesmyslovém zážitku. Osobně jsem měl možnost přesvědčit se o tom, že objekty zaujmou i děti ve věku okolo jednoho roku. Jsou tedy aktéry výstav s vědeckým pozadím již v tomto útlém věku a pochopitelně i s dospělým doprovodem, který hodnotí akce velmi nadšeně. Lze tedy říci, že tyto výstavy byly

²⁰ *Mezinárodní rok astronomie 2009* [online]. WebConsult.cz, 2008 [cit. 2011-07-27]. Kalendář akcí.

Dostupné z WWW:

<<http://www.astronomie2009.cz/cz/kalendar-akci.html?id=ef2c28d9025cde98552528bc7c2f389e>>.

v minulosti jakýmsi chybějícím článkem mezi populárními a naučnými kulturními akcemi. Idea hravosti je takto opřena o uvědomění si přírodních zákonitostí projevujících se zvukovými, vizuálními, hmatovými a didaktickými reakcemi na akci vyvolanou aktivním návštěvníkem.

Pro propagaci výstavy Play je charakteristická jednoduchost, moderní pojetí a hravost. Červené 3D vizualizace hracích kostek s písmeny P, L, A a Y na bílém pozadí jsou dostatečně poutavé a přitom aplikovatelné na různé formáty a použití. Nápis „VSTUPENKA“ na vstupence je redundantní, popřípadě by měl být umístěn jiným způsobem (*Obr. 46*).

3.5 Shrnutí tendencí současných výstav

V současné době není v českém jazyce žádná vhodná literatura, která by definovala a popisovala výstavnictví v praktické a obecné rovině. Je tomu tak ze dvou důvodů:

1. jedná se o velmi rychle se rozvíjející obor. V současnosti již běžně používané velkoplošné obrazovky a digitální projektory nahrazují klasické panely. Tyto panely se neustále mění s novými a novými technologiemi fixace a uchycení. Mění se i technologie tisku, dnes se již téměř výhradně používá inkoustový tisk na různé materiály, od papíru až po silné desky.
2. Každá výstava se snaží být originálním dílem v originálním prostoru, nelze tedy obecně popisovat či předepisovat pravidla pro tak různorodou a kreativní oblast.

Na základě mých dosavadních poznatků lze ovšem vysledovat několik tendencí, které mají vliv na výslednou podobu odborných vědeckých výstav.

1. Technologické možnosti dovolují celobarevný tisk panelů, od prostorové tvorby se často ustupuje a pozornost při přípravě se věnuje hlavně grafickému obsahu panelů. To má kladný účinek, pokud budeme posuzovat kompaktnost panelů, ovšem z hlediska grafické úpravy někdy sledujeme snahu využít možnosti plnobarevného tisku k přílišné pestrosti a grafickým efektům. To co bylo dříve řešeno až téměř reliéfním způsobem (polystyrenové panely, lepení a špendlení fotografií, atd...), je dnes nahrazeno jedním inkoustovým tiskem na roletu nebo kappa desku, popř. papír vložený do rámu. Doplnující řezaná grafika, použitelná nezávisle na jakémkoli formátu, je také stále běžnější a dostupnější metodou při výrobě expozic.

2. Výstavy vstupují do veřejného prostoru, jsou organizovány vědeckými organizacemi ve spolupráci se sponzory, a toto propojení má za důsledek větší progresivitu při tvorbě expozice. V grafické úpravě se u těchto výstav preferuje použití fotografie na co největší formát. Venkovní výstava má možnost zaujmout kolemjdoucí z širokého okolí, často je psaná informace svým rozsahem potlačena.

3. Stále častěji se objevují výstavy, které jsou mezioborovým konceptem, mají charakter spíše multimediálních akcí, kde se návštěvníci mohou pomocí objektu interaktivně zapojit do hry nebo cvičení na téma smyslů a vnímání. Spojují se zde vědní obory jako akustika, optika, haptika, matematika, geometrie a další. Zde má vědecký základ své místo, je ovšem podám takovou formou, aby návštěvník nepřijímal fakta čtením, ale byl vnesen do této hry skutečnou aktivitou. Psaná informace ztrácí na významu, a protože často chybí panely, činnost grafika je soustředěna více na vizuální styl doprovodných materiálů, jak tištěných tak i elektronických.

4. K možnostem známým již desítky let, jako je např. promítání ve výstavnictví, přibývají i nové metody oživení výstav – jde o projekční digitální panely, které je možné vidět v nově otevřeném Národním technickém muzeu v Praze. I menší výstavy mohou poskytovat návštěvníkům mp3-přehrávače se sluchátky a s komentáři v několika cizích jazycích, které si mohou pouštět během prohlídky. Jde o velký posun k digitalizaci a multimédiím.

5. Při tvorbě prostorových exponátů se již uplatňují i 3D tiskárny, které dokážou na základě 3D modelu v počítači „vyřezávat“ speciálními metodami trojrozměrné objekty. Tato stále ještě velmi drahá metoda se objevuje především v oblastech vědeckotechnického prezentování v důležitých a ziskových oborech.

6. Zajímavým postřehem je určitý posun k řešení putovních výstav pomocí rolí, na které se motiv tiskne, posílají se od výstavy k výstavě srolované a upínají se na zeď vždy stejným způsobem. Technologie přišla z Japonska, má výhodu v úspoře za poštovné. Naproti tomu kappa-desky jsou pro transport nepraktické, jelikož vyžadují velkou opatrnost při převozu, a přestože jsou velmi lehké, spediční firmy za převoz účtují vyšší částky právě kvůli objemu. Alternativou samozřejmě může být použití tvrdší a tenčí kappa desky, která je o něco těžší než běžná pěnová kappa-deska.

7. Použití nových materiálů.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 PROJEKT OTTO WICHTERLE V ČESKÝCH CENTRECH

Tento projekt by měl probíhat od konce roku 2011 do roku 2013 postupně v Praze a v zahraničních pobočkách.

Jako příležitost k uspořádání projektu je:

- **rok 2011** – 50. výročí sestavení prvního prototypu odstředivého odlévacího zařízení na výrobu kontaktních čoček
- **rok 2011** – Světový rok chemie
- **rok 2012** – Kongres evropských chemických společností v Praze (září)
- **rok 2013** – 100. výročí narození prof. O. Wichterleho (říjen)

Hlavním cílem je seznámení české a zahraniční veřejnosti s dílem a praktickým přínosem práce prof. Wichterleho z hlediska historie, současnosti a případně budoucnosti a přispění k budování image České republiky jako země produkující vysokou „přidanou hodnotu“. Projekt zapadá do koncepce Českých center a napomáhá prosazování povědomí českých patentů zejména u tuzemských uživatelů. Důraz je dán na profesorův přínos v oblasti měkkých kontaktních čoček.

4.1 Otto Wichterle – stručný životopis

Prof. Ing. RTDr. **Otto Wichterle**, DrSc. (*27. října 1913 Prostějov – 18. srpna 1998) byl světově proslulý český vědec a vynálezce pracující zejména v oblasti makromolekulární organické chemie, mezi jejíž zakladatele u nás i ve světě patřil.²¹ Po maturitě studoval na ČVUT v Praze na chemické fakultě. Během války vyvinul ve Zlíně v Baťových závodech postup spřádání polyamidové příze tryskou. V roce 1952 se stal děkanem Fakulty organické chemie v Praze. V Žilině zavedl výrobu kaprolaktamu – látky umožňující výrobu plastických hmot polyamidů. Již v té době se zabýval vývojem hydrofilních (vodupřijímajících) hydrogelů. Tyto gely byly později využity při výrobě měkkých kontaktních čoček. Jejich odlévání vynalezl v šedesátých letech na podomácku vyrobeném

²¹ *Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Otto Wichterle* [online]. c2011 [citováno 28. 07. 2011]. Dostupný z WWW: <http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Otto_Wichterle&oldid=7142066>

čočkostroji ze stavebnice Merkur a gramofonového motoru. Zaujal americké firmy, které se rozhodly měkké kontaktní čočky vyrábět a celosvětově rozšířit, ovšem problémy autorských práv způsobily díky patentovým přihláškám vleklé mezinárodní spory. V roce 1968 podepsal prohlášení 2000 slov a byl za to zbaven funkce ředitele Ústavu makromolekulární chemie. Od té doby již ovšem sbíral mnohá domácí i mezinárodní ocenění. Stal se autorem více než 150 objevů. Po roce 1989 se stal předsedou České akademie věd.

5 LOGO PROJEKTU

5.1 Charakteristika návrhů značky

5.1.1 Koncept

Při tvorbě propagace celého projektu jsem chtěl použít model, který je velmi moderní a upřednostňuje kreativitu před běžně zaváděnou vizuální identitou. Existuje-li nějaká základní tvarová podoba nebo forma, kterou logo respektuje, je možné ji podle momentální potřeby měnit nejen barevností, kresbou, ale v realizaci i výsekem, prostorovým obohacením i strukturou. Taktéž jsem uvažoval o vedení informace pro diváka po jasné linii vytvořené s odkazem na legendární stavebnici Merkur. Dalším důležitým aspektem bylo vytvořit propagaci a prezentaci v duchu futuristicko-avantgardním, který by dobře upomínal na období 20. století, kdy věda pronikala do umění či uměleckoprůmyslového odvětví. Právě určité milníky v dějinách, jako Sutnarova tvorba a výstavy Expo, jsou i tématem teoretické části mé práce (*Obr. 47, 48*).

5.1.2 První návrhy a výběr písma

Jako základní tvarovou strukturu jsem použil samotné jméno „Otto Wichterle“ rozdělené do řádků pod sebe tak, aby při zachování stejné optické šířky bloku textu působilo rytmicky a kompaktně. Vybral jsem lineární zaoblený grotesk Quicksand, který je na internetu k dispozici volně ke stažení. Tento font působí moderním, hravým a elegantním dojmem s nápaditými tvary písmen. Geometrie písmena „O“ se blíží přesnému kruhu, svými zaoblenými tahy nabádá k použití v odvětví plastických hmot a právě polymerů. Písmo obsahuje několik řezů včetně řezu „dashed“ – z přerušovaných linek. Při výběru mi nešlo o dokonalost ale o neotřelost písma. Má některé nedostatky v detailech křivek a v kerningu, taktéž je bez české diakritiky. Proto jsem se rozhodl použít ho kromě loga spíše marginálně a nikoli jako písmo pro sazbu. Střídáním různých velikostí a řezů písma Quicksand jsem dosahoval různých kompozic v provedení značky (*Obr. 49*).

Pro účely sazby jsem si zvolil rodinu písma Museo Sans, které jsem zakoupil v písmolijně MyFonts.com. Jeho moderní a jednoduchý vzhled a zároveň originální pojetí v detailech jednotlivých vybraných znaků napovídají, že jde o „čtivé“ písmo hodící se pro sazbu brožur, časopisů a korporátních tiskovin, kde je od písma vyžadována především účelnost.

Jako doplňující písmo jsem si vybral písmo Merkur. Toto písmo je přímou asociací na stavebnici Merkur, kterou Otto Wichterle použil k sestavení čočkostroje. Písmo není volně v prodeji, a tak jsem požádal přímo autora písma Marka Pistoru o jeho použití pro tento projekt.

5.1.3 Návrhy vycházející ze stavebnice Merkur

Po prvních konzultacích jsem byl vyzván k použití Merkuru v logu. Bylo potřeba poněkud přepracovat původní skladbu znaků a vložit otvory do písmen. První verze ukazuje použité písmo Merkur Marka Pistory s upraveným velkým písmenem „R“. Druhá verze ukazuje použité písmo Quicksand s otvory. Obě verze vypadají podobně, liší se hlavně počtem otvorů v písmenech. Pro kompaktnější vzhled jsem kromě jiných drobných úprav vsunul také písmeno „H“ do písmene „C“ a spojil písmena „TT“ (*Obr. 50*).

5.1.4 Ruční dekorativně pojaté návrhy

Tyto „výtvarnější“ návrhy by měly rozvíjet hravý a inovativní přístup k tvorbě nových verzí loga a jeho případné použití ve větší velikosti zároveň na katalog nebo plakát. Forma propisotu, kterou jsem zde zvolil, je metodou nanášení suchých propisovacích obtisků obvyklých v době fotografického reprodukování v 70. a 80. letech dvacátého století. Struktury takto vzniklé je možné použít jako polotovary při další grafické práci. Měly by reflektovat osobnost Otty Wichterleho, člověka válčícího s byrokracií a lidskou hloupostí, vědce – chemika bojujícího s molekulami a čísly, člověka inteligentního ale žijícího ve složitém světě plném intrik, přetvářky a ctižádosti napříč všemi politickými režimy. Vytvořil jsem tři čtyřřádkové a jednu třířádkovou verzi (*Obr. 51, 52*).

5.1.5 Ostatní verze loga

Náčrty, které mi sloužily jako pokusy více či méně zdařilé. U některých verzí jsem se snažil respektovat dané požadavky, některé se formou vymykají schválenému logu (*Obr. 53*).

5.1.6 Jednořádkové logo

Při vývoji loga jsem byl požádán, abych vypracoval i verzi loga vysázenou pouze v jednom řádku (*viz Příloha – Manuál loga*). To jsem samozřejmě pro hlavní variantu předem zavrhnul, jednak z důvodu snahy o maximální zvýraznění liter v kompaktním tvaru

ve jméně a jednak z důvodu použití v kompozici plakátu a dalších materiálů již připravovaných. Vzniklé logo by bylo možné použít na úzkém prostoru, kde by čtvercová logo neobstála, jde o potisk propisek, dlouhé internetové banery a podobné. V jiných případech není důvod tuto verzi loga používat.

5.2 Barevnost

Na požádání jsem vypracoval ukázkou loga v českých národních barvách – v červené a v modré (*viz Příloha – Manuál loga*). Ta byla nakonec schválena. Při tvorbě barevnosti jsem se ovšem snažil pro celý projekt stanovit vedle těchto základních barev také vhodné vedlejší Pantone barvy tedy fialovou, zelenou a šedou. Modrá barva je základní barvou plakátů i expozice, na výstavních panelech se střídá se šedou a marginálně je doplňovaná červenou barvou. Fialovou barvu jsem zvolil, protože na mapách tradičně označuje chemický průmysl a tyrkysově zelená je „umělou“ barvou, která dobře ladí s barvou fialovou. Tyto vedlejší barvy mohou být použité v případě potřeby. Také další výstavy v zahraničí, pokud jich bude více, se mohou lišit například jinou barvou provedení původního plakátu.

6 GRAFICKÉ NÁVRHY DOPROVODNÝCH MATERIÁLŮ

6.1 Návrh plakátu

Základní myšlenka, kterou jsem navrhnul, byla, aby logo fungovalo zvětšené jako typografie „pokrývající“ fotografii Otty Wichterleho na plakátu výstavy (*Obr. 54*). Písmeno „C“, nacházející se v místě oka, by mohlo svým tvarem vytvářet „hydrogelové“ ohebné těleso a poukazovat na oční čočku. Tato myšlenka však nebyla pro skutečný plakát schválena a vybrána byla „umírněnější“ verze plakátu, kde se Otto Wichterle opírá o jednobarevnou negativní verzi loga vytvořené ze segmentů Merkuru (*Obr. 55*). Provedl jsem mimo jiné i přizpůsobení proporcí formátu plakátu proporcím fotografie.

6.2 Pozvánka

Vypracoval jsem dvě verze – horizontální a vertikální do formátu DL (210 x 100 mm). Schválena byla vertikální varianta. Pozvánka je navržena v návaznosti na plakát, ale je na ní zřetelnější neklidná kompozice portrétu vybíhajícího ven z formátu. Zadní strana bude obsahovat loga sponzorů a zvací text (*Obr. 56*).

6.3 Vstupenka

Vypracoval jsem několik návrhů vstupenek do formátu 150 x 50 mm, opět vertikální a horizontální variantu pro posouzení funkčnosti loga na užším formátu. Vypustil jsem fotografii a rozhodl se pro lapidárnější a hravější styl, který více souvisí s ilustrativní složkou výstavních panelů (*Obr. 57*).

6.4 Popisky a piktogramy

Zpracováním popisků a orientačních piktogramů jsem završil sérii doprovodných materiálů. Popisky k exponátům jsou doprovázeny červeným kruhem a měly by být tištěny negativně na černé desce. Červený kruh upozorňuje na důležitost exponátu a je nejjednodušším a hojně používaným stavebním prvkem v identitě projektu. Piktogramy jsou vytvořené pro vyřezání do folie a následné polepení dveří, skel, podlah a zdí tak, aby po konzultaci s projektovým manažerem fungovaly jako organizačně navigační elementy pro návštěvníky i pracovníky Českých center (*Obr. 58*).

7 GRAFICKÝ NÁVRH VÝSTAVNÍCH PANELŮ

Seznam výstavních panelů podle předběžného libreta

1. **Životopis Otto Wichterleho** – tento panel by měl být větších rozměrů, tedy přibližně 400 x 150 cm
2. **Úvodní panel** – kdo byl Otto Wichterle – vědec, manažer, učitel, improvizátor, ...; čím byl významný
3. **Rodina Otto Wichterleho** – rodokmen jako strom z Merkuru s vyznačením významných členů rodiny
4. **Otto Wichterle a společnost**
5. **Jak se rodí kontaktní čočka** – náhled na dva ze tří způsobů výroby, panel s průhledem a čočkou
6. **Kongresy** – a) instituce a kolegové, b) regiony, resp. po stopách Otto Wichterleho – též představení rodiště apod. – formou mapky.
7. **Filmový medailonek**
8. **Vlastnosti kaprolaktamu**
9. **Silon** – jeho objev a dějiny umělých vláken, přínos Otto Wichterleho
10. **Oční čočky** – dějiny tohoto objevu a přínos Otto Wichterleho; zahrnutý kontaktní i nitrooční čočky
11. **Patenty** – konkrétní uplatněné patenty Otto Wichterleho, objasnění problémů kolem patentů (čočky a U. S. A.)
12. **Historie hydrogelů** – dílo Wichterleho a Líma – až po současnost
13. **Otto Wichterle v číslech a zajímavých souvislostech**

7.1 Řešení panelů

Vzhledem k charakteru předběžných podkladů, které se skládaly pouze z fotografií a popisek, jsem se rozhodl zapojit do panelů i názorné ukázky chemických vzorců a plošných diagramů. Protože však bylo nutné použít převážně fotografie, rozhodl jsem se pro velmi zvětšené i různě vykryté fotografie a rozdělení panelů, kde horní část tvoří ilustrace a spodní část fotografie. Soubor vytvořených panelů je jakýmsi návodem, jak postupovat v případě různé skladby podkladů, nebo řekněme šablonami, které poslouží

k pozdější výměně za definitivní podklady. Protože jsem neměl k dispozici hotové libreto výstavy, snažil jsem se grafickou úpravu maximálně přiblížit skutečné náplni expozice a použít na všech panelech jak sjednocující prvky, tak i zastoupení obrazových a textových prvků (*Obr. 59–61*).

7.2 Materiál a stěhování

Pro projekt „Otto Wichterle – český vědec a vynálezce“ se nejspíše uplatní postup výroby panelů přímo v místě výstav v dané zemi, přičemž panely budou vždy jednojazyčné. První předpokládaná výstava bude uskutečněna v Praze a bude obsahovat panely na normovaných formátech 70 x 100 cm v kovových flex-rámech s výjimkou jednoho většího panelu o předpokládaných rozměrech 400 x 100 cm na velkou stěnu, který by mohl být realizovaný na kappa-desku. U případných dalších výstav v zahraničí by se měla posílat pouze data a tamní personální zázemí bude mít nejspíše na starosti dohled nad tiskem cizojazyčných panelů v odpovídající kvalitě.

8 PROSTOROVÉ ŘEŠENÍ VÝSTAVNÍCH PROSTOR PRAŽSKÉ GALERIE ČESKÝCH CENTER

V rámci diplomové práce jsem se rozhodl navrhnout prostorové řešení pro vystavení exponátů na výstavě. Vyšel jsem přitom z předpokladu, že požadovaných 22 panelů na zdi nebude jako výsledný projekt stačit. Kromě těchto návrhů se počítá se skutečným exponátem čochkostroje vystaveného v suterénních prostorách a dokumentem promítaným v projekčním koutku.

Navrhl jsem sérii prostorových objektů v tomto rozsahu (Obr. 62):

1. svisle stojící konvexní čočka s exponáty uvnitř
2. horizontální bikonkávní čočka s patenty po obvodu
3. poklop v podobě čočky pro zakrytí objektů přímo na podlaze
4. oválné stoly s poklopy
5. případné ztvárnění loga v matné folii na okna výstavního prostoru

Po konzultaci s p. arch. Jiřím Svobodou, jsem však byl ujištěn, že úloha grafického designéra při přípravě takové výstavy je striktně vymezena na plošné řešení v daném formátu. Vždy je úkolem jiné osoby – prostorového architekta výstavy – aby změřil, rozplánoval prostor a vymyslel pro něj obohacující prvky. Grafický designér by měl pracovat plošně s konkrétními formáty a umístěním v rozčleněném popř. rytmizovaném prostoru. Na základě jeho doporučení jsem se rozhodl pro definování jednotného formátu panelů, který by vyhovoval rozměrově prostoru Českých Center v Praze s tím, že je nutné počítat s opakováním výstavy v budoucnu v jiných prostorách, a to i v omezenějším rozsahu. Dále mi doporučil zabývat se pouze dvěma místnostmi v přízemí a ne již suterénem, který lze řešit následně v podobném duchu jako přízemí.

Základní formát panelů jsem stanovil na 100 x 141 cm, na výšku (kromě úvodního velkého panelu). Proporce by tedy měly být odvozeny od „A“ formátů. V návrzích jsem však uvažoval i o několika panelech kruhových o průměru 1 m, které by tvarově obohatily celou expozici. Úvodní série panelů na velké zdi foyer by měla být co největší a měla by návštěvníky patřičně „nalákat“. Protože to je prostor, který je vidět přes okna i z ulice, je třeba mu tedy věnovat náležitou pozornost.

Součástí výstavy by měl být i film a doprovodné programy jako měření zraku, „osahání si čočky“ nebo prezentace stavebnice Merkur. To ovšem spíše v rozšířené verzi projektu.

ZÁVĚR

Ve své diplomové práci jsem se snažil zhodnotit propagaci a prezentaci vědeckých výstav v České republice, s ohlednutím za výstavami Expo 68 a Expo 2010, tvorbou Ladislava Sutnara a historií výstavnictví. V současnosti velmi oblíbený trend popularizace vědeckých výstav ve veřejném prostoru je možné sledovat v podobě výstav velkoplošných fotografií z mikro a makrosvěta v ulicích Prahy a dalších větších měst v České republice. I když jsem u menších výstav většinou nenarazil na nadprůměrně řešenou propagaci z hlediska grafického designu, je zřejmé, že některé praktické poznatky se mi podařilo načerpat. Dospěl jsem postupně k názoru, že vědecké výstavy jsou tu vždy proto, aby zpřístupňovaly vědu veřejnosti, a tak by také práce s danou informací měla vycházet z předpokladu, že koncový uživatel, tedy návštěvník, chce být „veden“ výstavou s přehledně definovanými fakty a motivačně zpracovanými zajímavostmi. Z hlediska propagace potom nelze na vědecké výstavy nahlížet jako na vizuální identitu firemních subjektů a je třeba přizpůsobit práci směrem k názornosti a vstřícnosti. V praktické části jsem se po dobu několika měsíců věnoval návržení funkční grafické propagace a prezentaci plánované výstavy. Vycházel jsem z požadavků pořadatele výstavy a snažil se o originální a výrazné řešení. Překážky v mojí práci spočívaly především v neplnění termínů dodání podkladů ze strany Českých center a poměrně komplikovaném systému schvalování návrhů. I tak se díky několika nadšeným příznivcům projektu podařilo schválit a dopracovat včas logo projektu a příslušný manuál loga. Panely ve chvíli realizace pro školní prezentaci zůstaly pouze jako návrhy vytvořené ze zástupných textových i obrazových podkladů a budou ještě postupně přepracovány.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- BAUER, Jan. *Kdo je největší Čech? : Vyberte si nejvýznamnější osobnost našich dějin.* Vydání první. Třebíč : Akcent, 2005. 277 s. ISBN 80-7268-331-4.
- DRGOVÁ, Žaneta. *Grafický design v prostoru : Orientace a Identita.* Bratislava, 2010. 85 s. Diplomová práce. Vysoká škola výtvarných umění.
- Ladislav Sutnar – praha – new york – design in action.* Iva Janáková. Praha : Uměleckoprůmyslové museum v Praze, 2003. 389 s. ISBN 80-7101-050-2.
- Katalog 3. bienále užité grafiky Brno 1968.* 1. Praha : Moravská galerie, 1968. 450 s.
- KLIVAR, Miroslav. *Estetika nových umění.* Vyd. 1. Praha : Svoboda, 1970. 88 s. ISBN 25-017-70.
- KOLESÁR, Zdeno. *Kapitoly z dějin grafického dizajnu.* Bratislava : Slovenské centrum dizajnu, 2006. 215 s.
- MOLLERUP, Per. *Marks of Excellence : The history and taxonomy of trademarks.* [s.l.] : Phaidon Press Limited, 1997-8. 240 s. ISBN 0714838381.
- NEWARK, Quentin. *What is graphic design? : Essential design handbooks.* Mies, Switzerland : RotoVision, 2002. 255 s. ISBN 2-88046-539-7.
- Ohniska znovuzrození : české umění 1956-1963.* Praha : Galerie hl. města Prahy, 1994. 447 s. ISBN 80-7010-029-X.
- SANTAR, Jindřich . *Světová výstava v Bruselu EXPO 58.* 1. Praha : SNKLU, 1961. 350 s.,
- SEDLÁKOVÁ, Radomíra; VÁŇA, Radek. *Život v rytmu atomu.* Praha : Národní galerie, 1998. 24 s. ISBN 80-7035-200-0.
- WICHTERLE, Otto. *Vzpomínky.* 1. vydání. Praha : Evropský kulturní klub, 1992. 261 s. ISBN 80-85212-22-6.
- MILLER, Abbott. *Brno Echo : Ornament a zločin od Adolfa Loose k dnešku.* Brno : Moravská galerie v Brně, 2008. 132 s. ISBN 978-80-7027-186-5.

SEZNAM POUŽITÝCH ČLÁNKŮ

Festival PLAY ORBIS PICTUS In Sanquis. 2010, 2010, 83, s. 27-31.

František Cubr, Josef Hrubý, Zdeněk Pokorný: Československý pavilon a exposice na světové výstavě v Bruselu In Výtvarné umění, s. 296, r. 1958

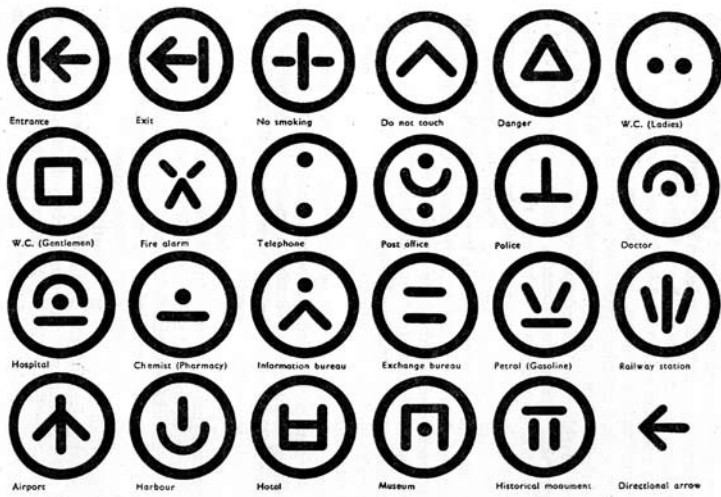
Miroslav Míčko: *O našem úspěchu v Bruselu* In Výt. umění, s. 438, r. 1958

Světová výstava v Bruselu otevřena In Rudé Právo, 18. 4. 1958

SEZNAM POUŽITÝCH WEBOVÝCH STRÁNEK

- Česká geografická společnost* [online]. Česká geografická společnost, 2009 [cit. 2011-07-27]. Výstava Věda jako poslání i koníček. Dostupné z WWW: <<http://geography.cz/2010/10/vystava-veda-jako-poslani-i-konicek/>>.
- Expo 2010 : Shanghai Czech Republic* [online]. Czech Section EXPO2010 : 1999-2011 [cit. 2011-06-25]. Design pavilonu a expozice. Dostupné z WWW: <www.czexpo.com/cs/pavilon-a-expozice-cr/design-pavilonu-a-expozice.shtml>.
- EXPO-popis-pavilonu-a-expozice.pdf*. In EXPOZICE ČESKÉ REPUBLIKY : EXPO 2010 ŠANGHAJ [online]. [s.l.] : [s.n.], 2010 [cit. 2011-06-25]. Dostupné z WWW: <www.czexpo.com/cs/pavilon-a-expozice-cr/design-pavilonu-a-expozice.shtml>.
- Mezinárodní rok astronomie 2009* [online]. WebConsult.cz, 2008 [cit. 2011-07-27]. Kalendář akcí. Dostupné z WWW: <<http://www.astronomie2009.cz/cz/kalendar-akci.html?id=ef2c28d9025cde98552528bc7c2f389e>>.
- Noc vědců* [online]. 2010 [cit. 2011-07-27]. 2009. Dostupné z WWW: <<http://www.noc-vedcu.cz/2009/index0a80.html?menu=8>>.
- ŠMOK, Ján. *Skladba fotografického obrazu* [online]. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1994 [cit. 2011-08-27]. Dostupné z WWW: <http://lit.lzicka.eu/Jan_Smok_-_Skladba_fotografickeho_obrazu.pdf>.
- Týden vědy a techniky* [online]. Středisko společných činností AV ČR, v. v. i. , 2011 [cit. 2011-07-27]. O Týdnu vědy a techniky. Dostupné z WWW: <http://www.tydenvedy.cz/O_Tydn_u_vedy_a_tech_niky/>.
- Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Gestaltismus* [online]. c2011 [citováno 27. 07. 2011]. Dostupný z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Gestaltismus&oldid=7166644>>
- Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Otto Wichterle* [online]. c2011 [citováno 28. 07. 2011]. Dostupný z WWW: <http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Otto_Wichterle&oldid=7142066>

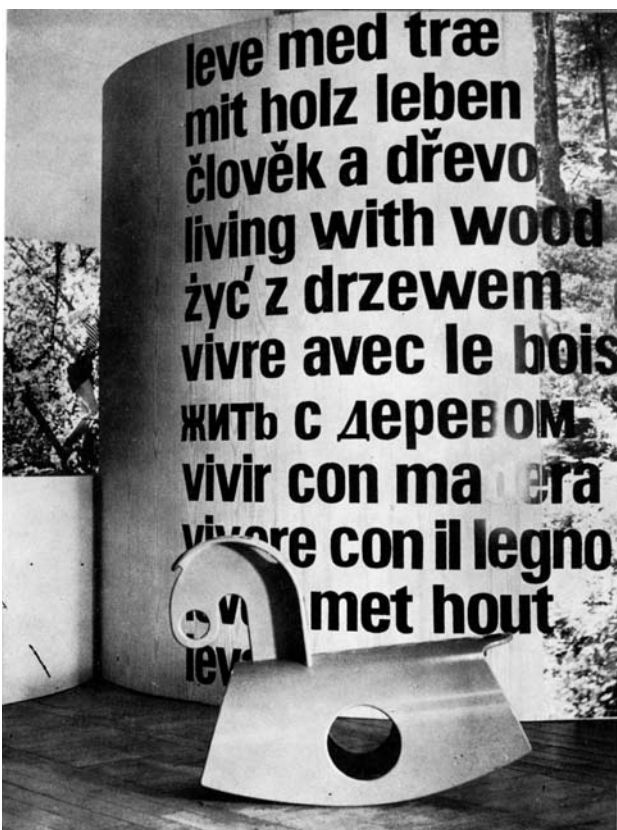
III. OBRAZOVÁ ČÁST

obr. 1 – Návrh grafických znaků: Jan Olov Sundström a Sunniva Kellquist, uměleckoprůmyslová škola Stockholm (Z mezinárodní soutěže ICOGRADA)

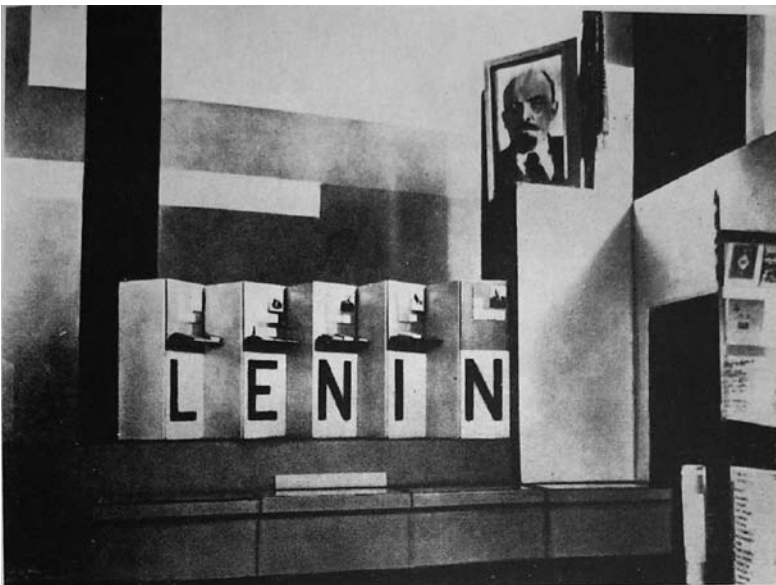
obr. 2 – Ivan Strnad – návrhy poštovních známek 1965

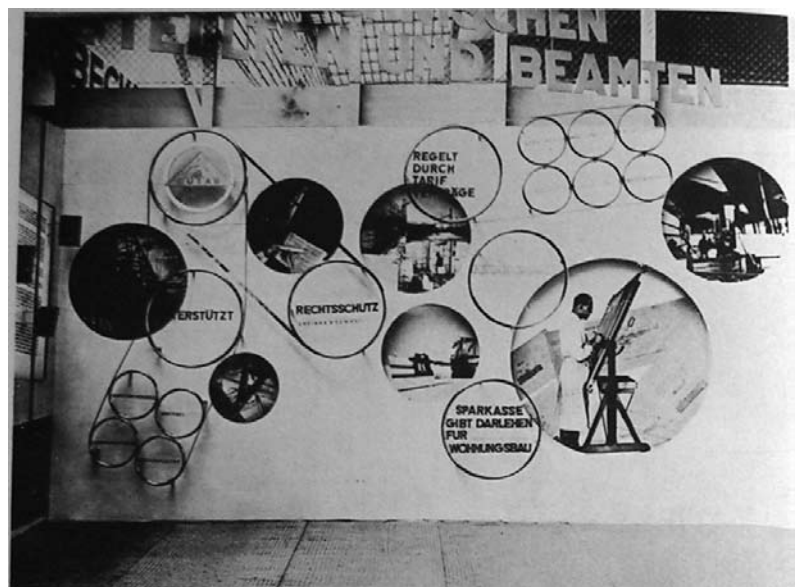
obr. 3 – Houpací kůň ze švédské výstavy "Člověk a dřevo" v Praze 1967, umístěný jako estetický exponát v prostoru.

obr. 4 – Česká expozice v Montrealu, 1967

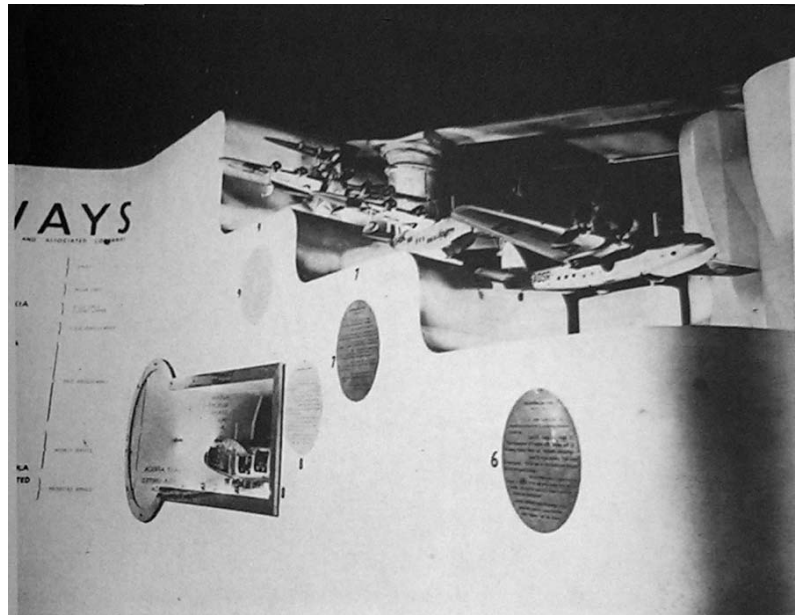

obr. 5 – El Lissickij, mezinárodní výstava tisku „Pressa“, Kolín nad Rýnem 1928

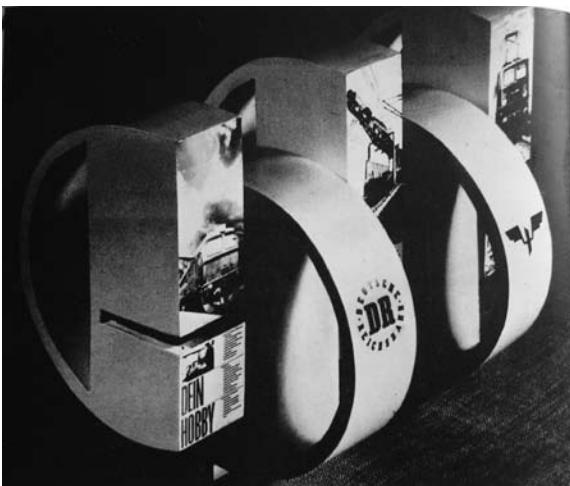

obr. 6 – Laszló Moholy-Nagy, Walter Gropius, Herbert Bayer, Výstava stavebních živností, Berlín 1931

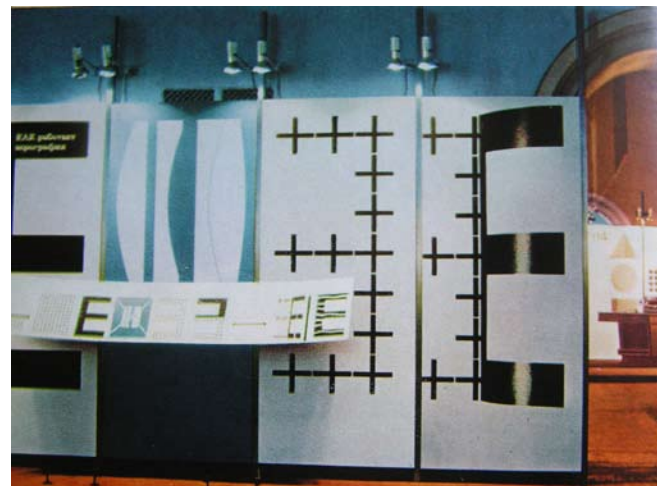
obr. 7 – Laszló Moholy-Nagy, Výstava letecké společnosti, Londýn 1936

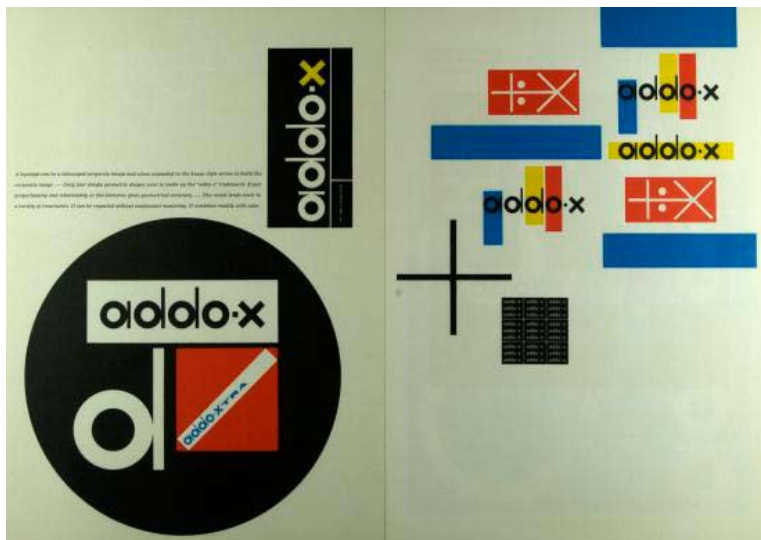
obr. 8 – Alvar Alto, Aino Marsio Aalto, Světová výstava, závěrečná síň 1939

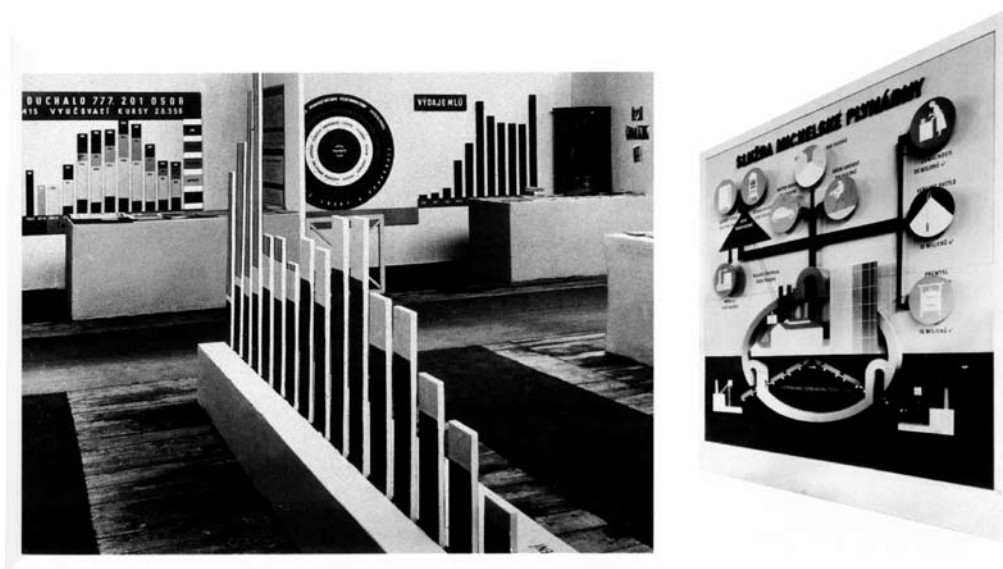
obr. 9 – Fachschule für Werbung, NDR / R. D. A.

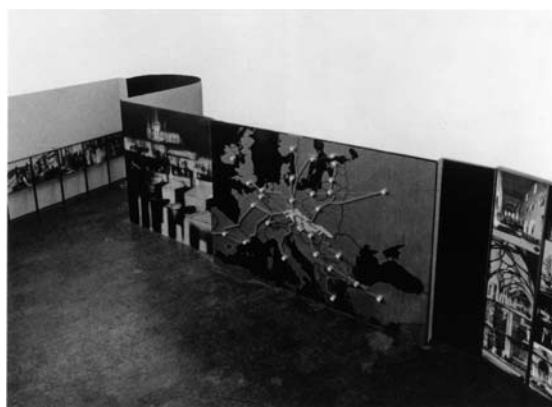
obr. 10 – Graphics + Industrial Design Limited / Grande Bretagne

obr. 11 – Ladislav Sutnar – Corporate Identity pro firmu Addo-x

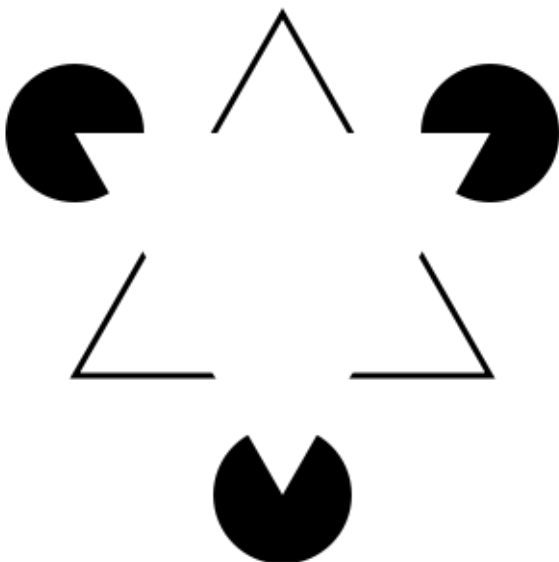
obr. 12 – Ladislav Sutnar – návrhy výstavních expozic

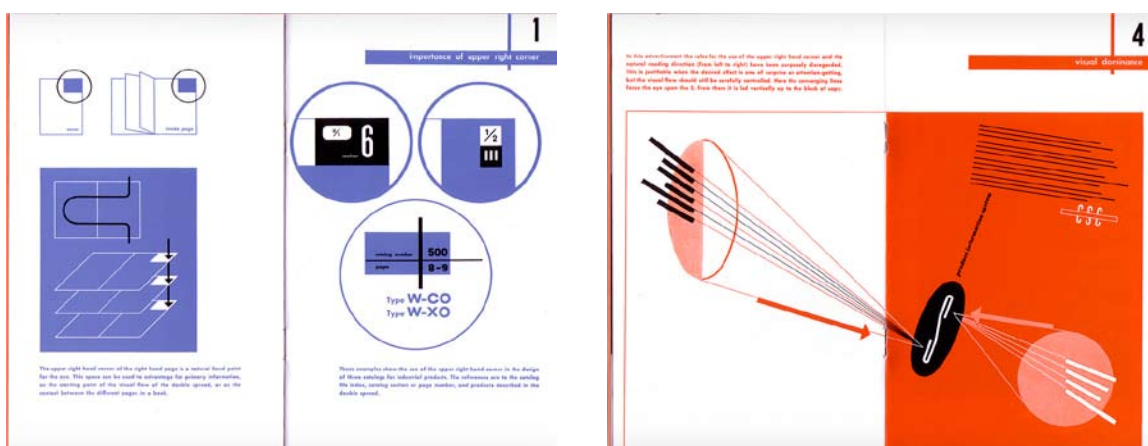
obr. 13 – Ladislav Sutnar – návrhy výstavních expozic

obr. 14 – Ladislav Sutnar – návrhy výstavních expozic

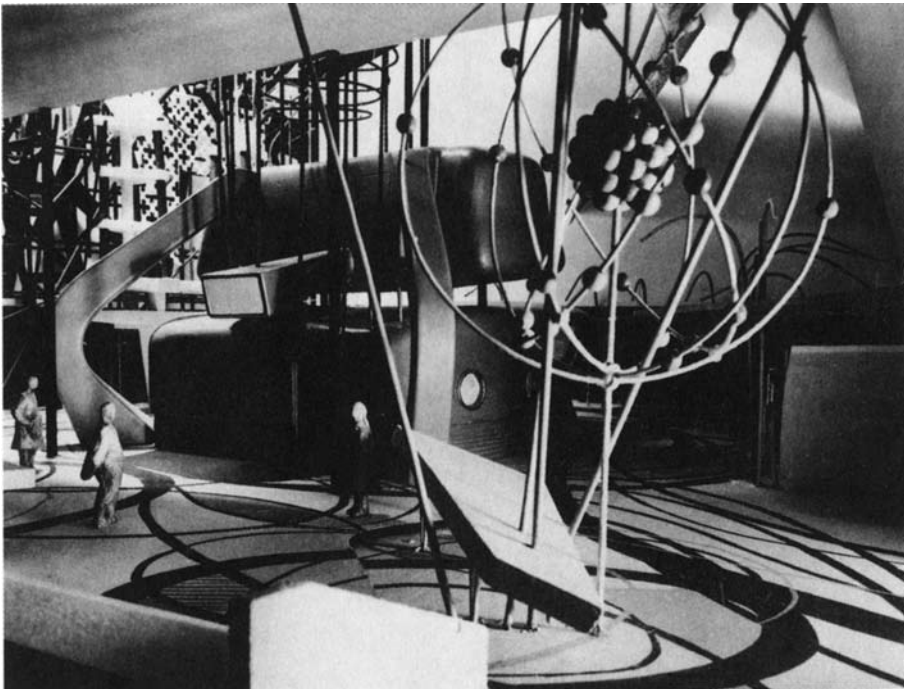
obr. 15 – Tvarová psychologie – schopnost lidského mozku domýšlet si neexistující tvary

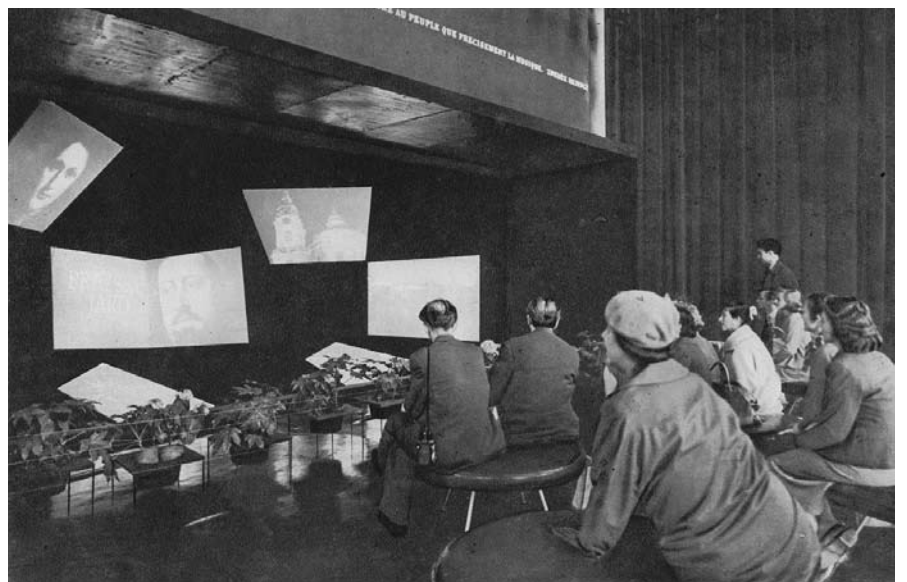
obr. 16 – Ladislav Sutnar – Visual flow

obr. 17 – Atomium

obr. 18 – Model interiéru pro čs. pavilon na EXPO'58

obr. 19 – Polykran

obr. 20 – EXPO 2010

obr. 21 – EXPO 2010

World Health Organization
Kancelář WHO v České republice
Country Office in the Czech Republic

NÁRODNÍ MUZEUM

SMRT PRAVÝCH NEŠTOVIC
An Anniversary Exhibition
THE DEATH OF SMALLPOX
Výstavní akce k výročí významné nebezpečné choroby

Vystava se koná v historické budově Národního muzea a potrvá od 21. dubna do 17. října 2010
Akce je pořádána pod záštitou Ministerstva zdravotnictví ČR.
The exhibition will take place in the historical building of the National Museum
and will be open from April 21 to October 17, 2010.
The event is held under the auspices of the Ministry of Health of the Czech Republic.

Otevření: po - ne 10 - 18 hod., každou první úterý a úterý 10 - 13 hod.
Volný vstup každou první úterý a úterý 10 - 13 hod. Závěrečné látky první úterý a úterý.
Open: Mo - Sun 10 a.m. - 8 p.m., every first Tuesday of the month 10 a.m. - 13 p.m.
Free admission every first Tuesday of the month.
Closed every first Tuesday of the month.

Zdravotnické muzeum
Národní lékařská knihovna

www.nim.cz www.who.cz/hestovice

Vystava se koná pod záštitou Ministerstva zdravotnictví ČR

Hlavní partner Národního muzea: SKANSKA
Partner Národního muzea: Skoda, noen
Hlavní partner WHO v České republice: SKANSKA, Skoda, noen, ČESKÝ ROZHLAS

NÁRODNÍ MUZEUM

World Health Organization
Kancelář WHO v České republice
Country Office in the Czech Republic

Dovolujeme si Vás pozvat na slavnostní zahájení výstavy, které se koná 20. dubna 2010 v 17 hod. v historické budově Národního muzea, Praha 1, Václavské náměstí 68.
It is our pleasure to invite you to the Opening ceremony, which will be held on April 20, 2010, at 5 p.m. on the historical building of the National Museum, Prague 1, Wenceslas square 68.

Výstava potrvá od 21. dubna do 17. října 2010.
The exhibition will be open from April 21 to October 17, 2010.

SMRT PRAVÝCH NEŠTOVIC
An Anniversary Exhibition
THE DEATH OF SMALLPOX

www.who.cz/hestovice
www.nim.cz

Výstava se koná pod záštitou ministerstva zdravotnictví ČR

PHILANTROPIČNÍ PARTNERI: World Health Organization, Národní lékařská knihovna, NÁRODNÍ MUZEUM

SPONZOROVANÉ PARTNERI: Zdravotnické muzeum Národní lékařská knihovna, SKANSKA, Skoda, noen, ČESKÝ ROZHLAS

WELCOME ZAHÁJÍ / Opening ceremony:
MUDr. Alena Šterflová, Ph.D., Reditelka Kanceláře WHO v ČR / Head of WHO Country Office in the Czech Republic
PhDr. Michal Lukeš, Ph.D., Generální ředitel Národního muzea / General Director of the National Museum
Mgr. Dana Jurásková, Ph.D., MSc., Ministerka zdravotnictví ČR / Minister of Health of the Czech Republic
Prof. MUDr. Jaroslav Bělohod, DrSc., Předseda České lékařské společnosti J.E.P. / Chairman of Czech Medical Association J.E.P.
Prof. MUDr. Peter Kráľovič, CSc., Predseda Slovenskej lekárskej spoločnosti / President of Slovakian Medical Association
Doc. MUDr. Zdeněk Jitka, DrSc. a Prof. MUDr. Štefan Szécs, DrSc., zástupci českých a slovenských epidemiologických a eradikačních programů WHO / representatives of Czech and Slovak epidemiologists-veterans of the WHO eradication programme. Výstopení jazzového tria / Jazz trio performance.

obr. 23 – Smrt pravých neštovic

Evropa, kolébka vědeckého porodnictví
Europe, the Cradle of Scientific Obstetrics

Vystava pod záštitou doc. MUDr. Jaroslava Zvěřiny, CSc., poslance Evropského parlamentu
The Exhibition under the auspices of Assoc. Prof. Jaroslav Zvěřina, M.D., Member of the European Parliament

Otevření: Po, Út, Čt, Pá 10 - 18 hod., So 10 - 20 hod., Ne 10 - 19 hod.
Open: MO, TU, TH, FR 10 a.m. - 8 p.m., SAT 10 a.m. - 7 p.m., SUN 11 a.m. - 7 p.m.

Volný vstup každé 1. pondělí v měsíci 10 - 19 hod.
Admission free every first Monday of the month 10 a.m. - 7 p.m.

Závěrečné látky první úterý v měsíci.
Closed every first Tuesday of the month.

Hlavní partner Národního muzea: SKANSKA
Partner Národního muzea: Skoda, noen
Hlavní partner WHO v České republice: SKANSKA, Skoda, noen, ČESKÝ ROZHLAS

Evropa, kolébka vědeckého porodnictví
Europe, the Cradle of Scientific Obstetrics

WELCOME ZAHÁJÍ / Opening ceremony:
MUDr. Jaroslav Zvěřina, CSc., poslanec Evropského parlamentu
The Exhibition under the auspices of Assoc. Prof. Jaroslav Zvěřina, M.D., Member of the European Parliament

Hlavní partner Národního muzea: SKANSKA
Partner Národního muzea: Skoda, noen
Hlavní partner WHO v České republice: SKANSKA, Skoda, noen, ČESKÝ ROZHLAS

Dovolujeme si Vás pozvat na slavnostní zahájení výstavy. It is our pleasure to invite you to the Opening ceremony of the Exhibition.

Vernisáž se koná 7. května 2009 v 18 hod. na historickém schodišti Národního muzea, Václavské náměstí 68, Praha 1.
Opening ceremony of the exhibition which will be held on May 7, 2009 at 6 p.m. in the main building of the National Museum, Wenceslas square 68, Prague 1.

Výstava potrvá od 8. května do 30. srpna 2009. The Exhibition will last from May 8 to August, 30, 2009.

Otevření: Po, Út, Čt, Pá 10 - 18 hod., So 10 - 20 hod., Ne 10 - 19 hod.
Open: MO, TU, TH, FR 10 a.m. - 8 p.m., SAT 10 a.m. - 7 p.m., SUN 11 a.m. - 7 p.m.

Volný vstup každé 1. pondělí v měsíci 10 - 19 hod.
Admission free every first Monday of the month 10 a.m. - 7 p.m.

Závěrečné látky první úterý v měsíci.
Closed every first Tuesday of the month.

Hlavní partner Národního muzea: SKANSKA
Partner Národního muzea: Skoda, noen
Hlavní partner WHO v České republice: SKANSKA, Skoda, noen, ČESKÝ ROZHLAS

obr. 24 – Evropa, kolébka vědeckého porodnictví

HISTORICKÉ MUZEUM
www.nm.cz | NÁRODNÍ MUZEUM

výstava v Národním muzeu
o historii krajiny a objevech z ptáčí perspektivy

LETY DO MINULOSTI
FLIGHTS INTO THE PAST
Landscape history and discoveries from the air

24. 10. 2007 - 13. 1. 2008
denně kromě prvního úterý v měsíci, 9 - 17 h / except first Tuesday of each month, 9 a.m. - 5 p.m.

Výstava vznikla za finanční podpory Evropské unie a jejího programu Culture 2000.
Assisted by funding from the Culture 2000 Programme of the European Union.

HISTORICKÉ MUZEUM
www.nm.cz | NÁRODNÍ MUZEUM

výstava v Národním muzeu
o historii krajiny a objevech z ptáčí perspektivy

LETY DO MINULOSTI
FLIGHTS INTO THE PAST
Landscape history and discoveries from the air

Dotyčným e-mailem prosíme o Vaše pozvání na zahájení výstavy. It is our pleasure to invite you to the opening ceremony.

Vernisáž ve čtvrtek 23. 10. 2007 v 16 hodin, na historickém schodišti Národního muzea, Václavské náměstí 68, Praha 1.
Výstava otevřena od 25. 10. 2007 do 13. 1. 2008.
Otevřeno denně kromě prvního úterý v měsíci, 9 - 17 hodin.

Opening ceremony of the exhibition which will be held on October 23, 2007 at 4 p.m. in the main building of the National Museum, Wenceslas square 68, Prague 1.
Open daily from October 24, 2007 till January 13, 2008 except first Tuesday of each month, 9 a.m. - 5 p.m.

Hlavní partner Národního muzea: SKANSKA
Partner: Skoda
Mediální partneři: Český rozhlas, Česká televize, Culture 2000, Historické muzeum, Národní muzeum, Café Energy

obr. 25 – Lety do minulosti

MUSEUM NATIONALE 1818
www.nm.cz | NÁRODNÍ MUZEUM
více než dotek historie

13. 6. 2007 - 14. 10. 2007
otevíráno denně kromě prvního úterý v měsíci
květen - září: 10 - 18 hod., říjen - duben: 9 - 17 hod.

MECHOVKY / BRYOZOA
SKRYTÁ KRÁSA HIDDEN BEAUTY

13. 6. 2007 - 14. 10. 2007
open daily, closed on first Tuesday of each month
mai - september: 10 - 18 h, October - April: 9 - 17 h

málo známí živočichové pod mikroskopem

Hlavní partner: SKANSKA
Partner: Skoda
Mediální partneři: Česká televize, Český rozhlas

MUSEUM NATIONALE 1818
www.nm.cz | NÁRODNÍ MUZEUM
více než dotek historie

Generální ředitel Přírodovědeckého muzea ve Václavské náměstí
na otevření výstavy, která se koná v 12. červnu 2007 v 17 hodin
v hlavním budově Přírodovědeckého muzea, Wenceslas square 68, Praha 1.

MECHOVKY / BRYOZOA
SKRYTÁ KRÁSA HIDDEN BEAUTY

Director General of the National Museum invites you to participate
in the opening ceremony of the exhibition which will be held on June 12 at 5 p.m.
in the main building of the National Museum, Wenceslas square 68, Prague 1.

málo známí živočichové pod mikroskopem

Hlavní partner: SKANSKA
Partner: Skoda
Mediální partneři: Česká televize, Český rozhlas

obr. 26 – Mechovky

obr. 27 – Vášeň pro systém – Carl Linné... /pozvánka, Švédské velvyslanectví/

Švédská fotografka Helene Schmitz žije a tvoří ve Stockholmu, její fotografie byly prezentovány na několika významných výstavách doma i v zahraničí. Letos získala ve Švédsku ocenění Fotograf přírody 2007.

Fotografie a spolupráce kniže VÁŠEŇ PRO SYSTÉM – CARL LINNÉ a jeho sen o řádu v přírodě jsou výsledkem autorských detailních průvodních textů. Helene Schmitz studovala Linného práci a oslavenec, a byla obdivovatelem jeho posedlosti vytvořit ucelený systém živé přírody. Linné uvolnil metafory při postupu pohledu soustavy rostlin vytvořil její řádek a jeho obracím představitel vědomostí a sexualitě existencí svých soustav. To bylo klíčem k rozvoji a projektu, který by zmodernizoval fotografii ilustrací. Linné uvěřovat při práci na systému klasifikace rostlinové říše, každou ze 24 tříd, kterou Linné vytvořil a pojmenoval, reprezentuje na výstavě fotografie jedné rostliny.

Stockholm based Swedish photographer Helene Schmitz has given several notable exhibitions in Sweden and in other countries. In 2007 she was awarded with the prize "Sweden's Nature Photographer".

The photographs and the book A Passion for Systems – Linnaeus and the Dream of Order in Nature present Schmitz' studies of plants in extreme slow-up. She studied Linnaeus' work with plants, and was amazed by his obsession with creating a system for all life on Earth. Hearing his descriptions of the sexual system stimulated her interest in the way of describing. For his contemporaries the sexuality of plants using metaphors. This gave her the idea of a project that would illustrate photographically how Linnaeus reasoned when creating the system. Each one of the 24 classes is represented by one plant in the exhibition.

ŠVÉDSK PODZIM
SWEDIS
AUTUMN

Foto: 2007

The Embassy of Sweden and the National Museum cordially invite you to the opening of the photo exhibition

A PASSION FOR SYSTEMS – CARL LINNAEUS AND DREAM OF ORDER IN NATURE BY THE SWEDISH PHOTOGRAPHER HELENE SCHMITZ

on Tuesday, 18 October 2007 at 6pm,
National Museum, Václavské nám. 68, Prague 1.

The exhibition commemorates the 300th birthday of the great Swedish botanist Carl Linnaeus, godfather of plant systematics and nomenclature.

The exhibition will be opened by Catharine von Heidenstam, Ambassador of Sweden to the CR and Michal Lukeš, Director General of the National Museum.

The exhibition will be open until 25 November 2007, every day except first Tuesday in month 9am – 5pm.

This invitation is valid for two persons.

Find the full programme of the "Swedish Autumn 2007" at www.swedenabroad.com/cprag

www.linnaeus300.com
www.nm.cz

Švédské velvyslanectví a Národní muzeum si Vás dovolují pozvat na zahájení výstavy fotografií

VÁŠEŇ PRO SYSTÉM – CARL LINNÉ A JEHO SEN O ŘÁDU V PŘÍRODĚ ŠVÉDSKÉ FOTOGRAFKY HELENE SCHMITZ

v úterý 18. října 2007 v 18.00 hod.,
Národní muzeum, Václavské nám. 68, Praha 1.

Výstava se koná při příležitosti 300. výročí narození významného švédského botanika Carla Linného, zakladatele systému a názvosloví v botanice.

Výstavu zahájí Catharine von Heidenstam, velvyslankyně Švédska v ČR a Michal Lukeš, generální ředitel Národního muzea.

Výstava potrvá do 25. listopadu 2007, otevřeno denně mimo první úterý v měsíci 9 – 17 hod.

Pozvánka platí pro dvě osoby.

Čelý program „švédského podzimu 2007“ naleznete na www.swedenabroad.com/cprag.

www.linnaeus300.com
www.nm.cz

obr. 28 – Vášeň pro systém – Carl Linné... /skládačka NM/

The travelling exhibition "A PASSION FOR SYSTEMS – LINNAEUS AND THE DREAM OF ORDER IN NATURE" presents beautiful and unique photographs of the Swedish photographer Helene Schmitz. The photographs depict 24 plants, each of them represents one of the original categories created by Linnaeus. The pictures were published in National Geographic and Helene Schmitz received the prize "Sweden's Nature Photographer" 2007.

Pátomí výstava VÁŠEŇ PRO SYSTÉM – CARL LINNÉ a jeho sen o řádu v přírodě představuje nádherné a jedinečné fotografie švédské fotografky Helene Schmitz. Fotografie zobrazují květy 24 rostlin, z nichž každá reprezentuje jednu ze tříd, které Linné ve svém systému navrhl. Fotografie byly letos publikovány v časopise National Geographic, autorka za ně získala ve Švédsku cenu Fotograf přírody 2007.

SVENSK AMBASSAD
Výstava je uspořádána ve spolupráci se Švédským velvyslanectvím v Praze
The exhibition is organized in cooperation with the Embassy of Sweden in Prague www.swedenabroad.com/prague

NÁRODNÍ MUZEUM - NATIONAL MUSEUM
Václavské náměstí 68
115 79 Praha 1
www.nm.cz
otevírána denně od 9.00 do 17.00
mimo první úterý v měsíci
Open daily 9.00 – 17.00 except first Tuesday in month

Národní muzeum's hlavní partner NM
SKANSKA
partner NM
ŠKODA
SMART CITY
mediální partneři NM
ERCO
GRIPEN

spolorganizátor výstavy NM
NÁRODNÍ MUZEUM

VÁŠEŇ PRO SYSTÉM Carl Linné A JEHO SEN O ŘÁDU V PŘÍRODĚ

Pátomí výstava fotografií v NÁRODNÍM MUZEU 17. 10. – 25. 11. 2007

The Swedish naturalist Carl Linnaeus (1707–1778) spent his whole career in developing the system which became generally known as the taxonomic system. The contemporary world was divided into several kingdoms and the classification system of plants was not as simple as today. It was his dream to create a system for all life on Earth.

Švédský přírodovědec Carl Linné (1707–1778) strávil svou celou kariéru v rozvíjení systému, který se stal známým jako taxonomický systém. Dnešní svět byl rozdělen do několika říší a klasifikační systém rostlin nebyl tak jednoduchý jako dnes. Jeho snahou bylo vytvořit systém pro všechnu živou přírodu.

Švédský přírodovědec Carl Linné (1707–1778) představil nový systém třídění rostlin podle způsobu rozmnožování v díle *Systema naturae* o roce 1735. Jeho současníci byli překvapeni Linného odvážným zmodernizováním systematického systému a názvosloví v botanice. Jeho originální systém si však každý získal přiznává a dodal celý vědecký svět.

obr. 29 – NTM – banner

obr. 30 – NTM – leták

obr. 31 – NTM – display

obr. 32 – NTM – Orientační systém

obr. 33 – NTM – Orientace na ochozech

obr. 34 – NTM – cedulky u exponátů

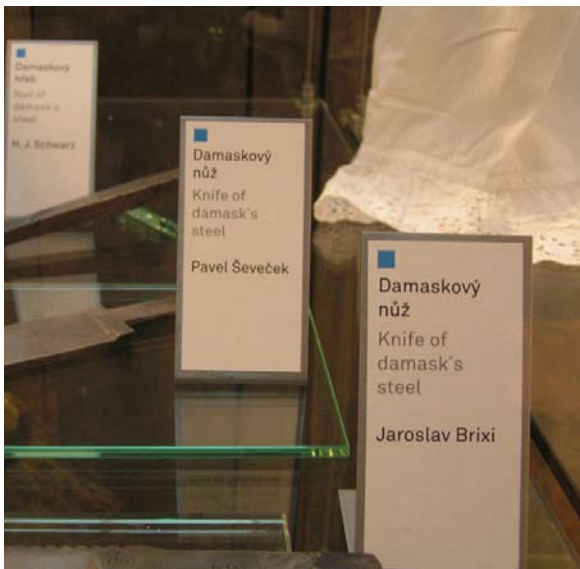
obr. 35 – NTM – Tabule v expozici tiskařství

obr. 36 – NTM – výstava Technického muzea v Brně

obr. 37 – NTM – výstava Technického muzea v Brně – závěsné panely

obr. 38 – NTM – výstava Technického muzea v Brně – popisky exponátů

obr. 39 – NTM – výstava Technického muzea v Brně –historické plakáty odborných výstav

NOC VĚDCŮ V pátek 24. září 2010
Vás vědci budou bavit!

Již po šesté v České republice

- Plzeň
- Praha
- Brno
- Liberec
- České Budějovice
- Zlín
- Ondřejov
- ... a další

www.noc-vedcu.cz

VSTUP NA VŠECHNY AKCE ZDARMA

zábava ■ pokusy ■ pozorování
 diskuse ■ přednášky ■ výstavy
 hudba ■ divadlo

Partners of Night of Scientists 2010 in the Czech Republic

obr. 40 – Noc vědců

AKADEMIE VĚD ČR PŘEDSTAVUJE
 PUTOVNÍ VÝSTAVU

Věda na vaší straně

20. 9.—3. 10. Brno (Malinovského náměstí)
 4. 10.—17. 10. Olomouc (Horní náměstí)
 18. 10.—31. 10. České Budějovice (Náměstí Přemysla Otakara II.)
 1. 11.—14. 11. Praha (Náměstí Republiky)

www.avcr.cz

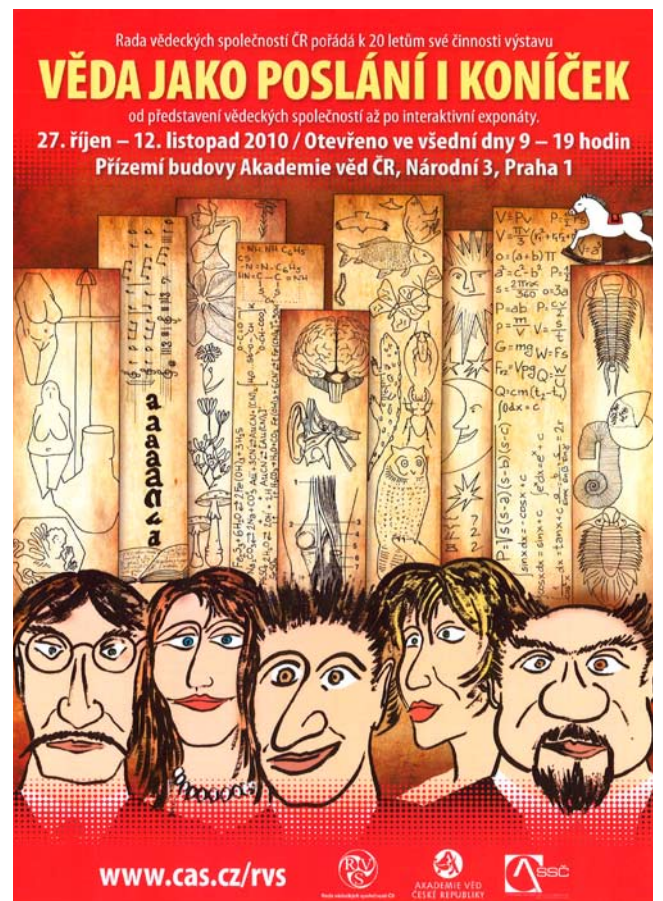
obr. 41 – Věda na Vaší straně

obr. 42 – Muzeum obuvi, Zlín

obr. 43 – Země krásná neznámá

obr. 44 – Věda jako posláni i koníček

SPOLUPRÁCE NA PŘEHLED:

- Astronomický ústav AV ČR, v. v. i.
- Akademie věd České republiky
- Hlavní město Praha
- Národní divadlo
- Národní ústav pro astrofyziku, optiku a elektroniku – Instituto Nacional de Astrofísica, Óptica y Electrónica, Mérida
- Andalusický astrofyzikální ústav – Instituto de Astrofísica de Andalucía, Seville
- Národní rada pro vědu – Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Seville
- Národní rada pro vědu a technologii – Consejo Nacional de Ciencia y Tecnología, Mexico
- Ústav astrofyziky na katedrě fyziky – Instituto de Astrofísica de Canarias, Santhiako
- Astronomický ústav mexické národní astronomické univerzity – Instituto de Astronomía, México
- Centrum teoretické populární vědy – Dirección General de Investigación de la Ciencia, México

PLÁNETA ZEMĚ

Ve vzdálenosti 8 světelných minut od Slunce obíhá třetí planeta Sluneční soustavy. Země oběhne okolo Slunce za 365 dní. Průměr naší planety je 12 757 km. Její hustota odpovídá tomu, že pokud bychom ji změnili jako zvedací plochu, a je jediným místem ve Sluneční soustavě, kde se před 4 miliardami let začal vyvíjet život.

Výstava je navržena v rámci Mezinárodního roku astronomie 2009, který byl vyhlášen UNESCO a valným shromážděním OSN jako připomenutí 400letého výročí prvního použití dalekohledu v astronomii Galileem Galileem. Výstava byla slavnostně otevřena 7. ledna 2009 proslulou Mezinárodní astronomickou ústřednou Catherine Cesari, předsedkou Akademie věd České republiky Vladimírem Palcem a ředitelem Národního divadla Ondřejem Čermákem.

KLÍČOVÉ SLOVO: VÝSTAVA

WWW.ASTRONOMIE2009.CZ
WWW.ASTRO.CZ

Národní divadlo

obr. 45 – Vesmír – dobrodružství objevů v rámci mezinárodního dne astronomie 2009

INTERNATIONAL YEAR OF ASTRONOMY 2009

148 NATIONAL SOCIETIES

40 ORGANIZATIONAL BODIES

33 ORGANISATIONAL ASSOCIATIONS

28 IYA2009 GLOBAL PROJECTS

250 000 VISITORS

2 000 RELEASED ENTRIES

1 MILLION PEOPLE INVOLVED

3 IN EVENTS IN 16 COUNTRIES OF THE USA

75 BUILDING OPENING THE PUBLISHING

100 UNIVERSITIES SINCE ITS FOUNDING IN APRIL

100 PARTNERS IN 10 COUNTRIES

20 000 MEASUREMENTS OF THE NIGHT SKY MADE BY CITIZEN SCIENTISTS

17 DEVELOPING COUNTRIES HAVE RECEIVED USER ORBITS INTERESTS TO VISUALIZE ASTRONOMY EDUCATIONAL AND OUTREACH

150 000 PEOPLE IN THE NETWORK EVENT

150 000 VISITORS ATTENDED IN 90 COUNTRIES IN 2009 IN PARTICIPATION

270 000 COPIES DISTRIBUTED

400 TONS OF THE TELESCOPE

SEEN BY 2.5 MILLION PEOPLE

8 DAYS FOLLOWERS

30 000 PEOPLE IN THE NETWORK EVENT

PLANNED VISITOR NUMBER WILL BE 100 MILLION VISITORS AT THE END OF THE YEAR

CITY PARADES WITH ASTRONOMY

- NEW YORK: 70 000 PEOPLE AT THE AIRBORNE CITY PARADE
- NEW YORK: 600 000 PEOPLE AT THE CANNON
- LOS ANGELES: 475 000 PEOPLE AT THE COLUMBIAN DAY PARADE
- NEW YORK: 1 000 000 AT THE COLUMBIAN DAY PARADE

MORE INFO

PRIDE PARADES: 28
WORLDWIDE TELEVISION: 122
INTERNET2009 AND NEWS PLATFORMS: 219, NEWS SPOTLIGHTS: 710
PROBES SPACE SHIPPER RESULTS: 10, 100, 200
SUNGLASS BY THE 150000 SICKLEHEADS: 85 AXIT, SUNGLASS RECEIVER (LAWYER) (MAY) 277, 875

ASTRONOMY2009.ORG

GAILEE MOBILE

1000+ RELEASED IN 10 COUNTRIES
COVERING A DISTANCE OF 3000 KM

GAILEE COPE

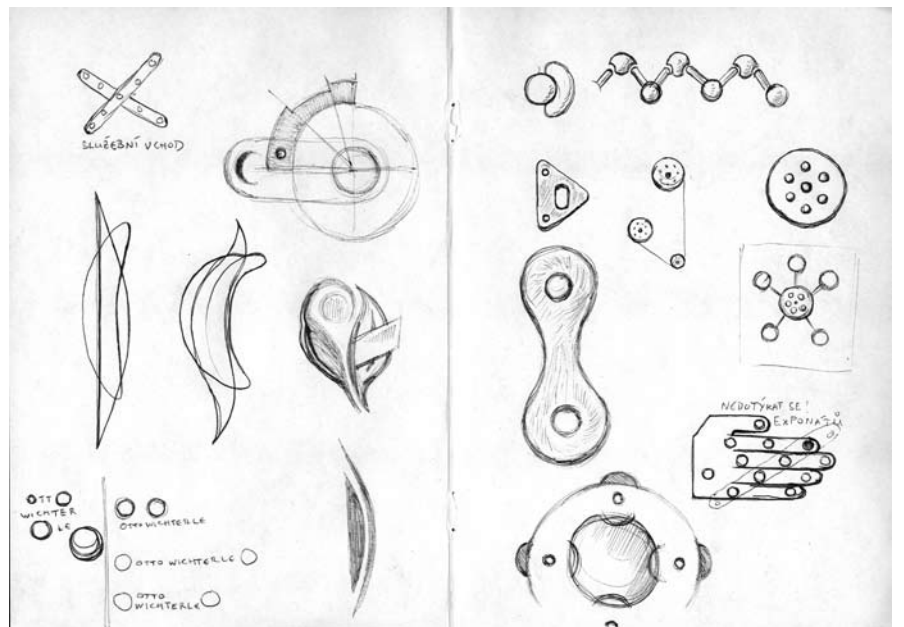
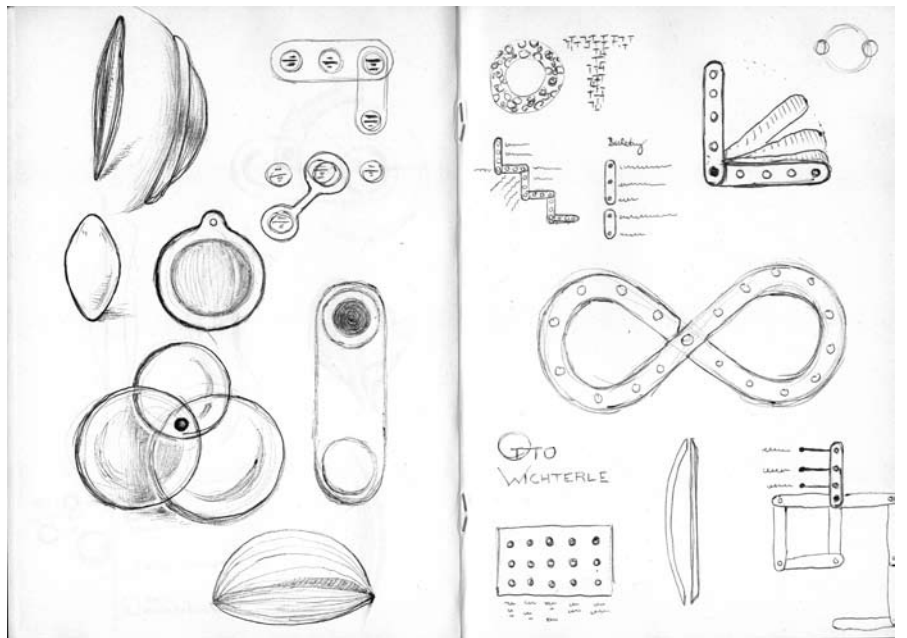
150 000 VISITORS ATTENDED IN 90 COUNTRIES IN 2009 IN PARTICIPATION

obr. 46 – Interaktivní výstava PLAY – rozkládací leták po složení a vstupenka

Interaktivní výstava
4.11.2010 – 31.1.2011 v Mánesu
koncepce Petr Nikl
otevřeno denně 10:00–19:00
kromě pondělí

Petr Nikl & spol.
4.11.2010 – 31.1.2011
Výstavní síň Mánes, Praha 1, Masarykovo nábřeží 250

NI **ORBIS PICTUS** **PLAY** **www.orbis-pictus.com** **www.galeriemanes.cz**

obr. 47 – příklad kresebných studií

obr. 48 – Stavěnec Merkur

OTTO
WICH
TE
RLE

OTTO
WICH
TE
RLE

◆ OTT ◆
WICH
TE
RLE

OTTO
WICH
TE
RLE

OTTO
WICH
TE
RLE

OTTO
WICH
TE
RLE

● OTT ●
WICH
TE
RLE

WICH
TE
RLE

OTTO
WICH
TE
RLE

OTTO
WICH
TERLE

OTTO
WICH
TERLE

OTTO
WICHTERLE

OTTO
WICH
TERLE

obr. 49 – První studie návrhu loga

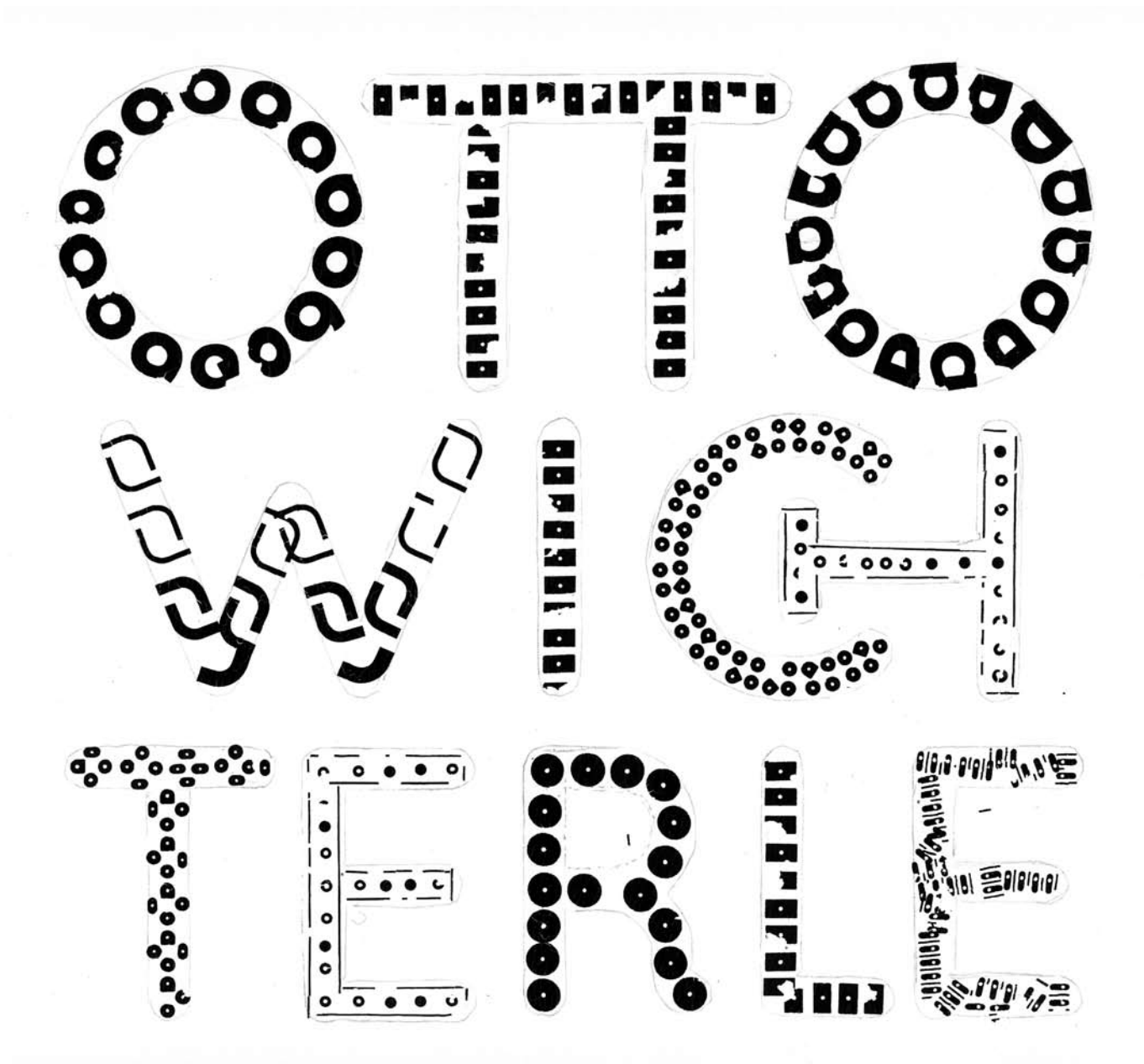
OTTO
WICH
TERLE
vědec
a vynálezce

OTTO
WICH
TERLE
VĚDEC
A VYNÁLEZCE

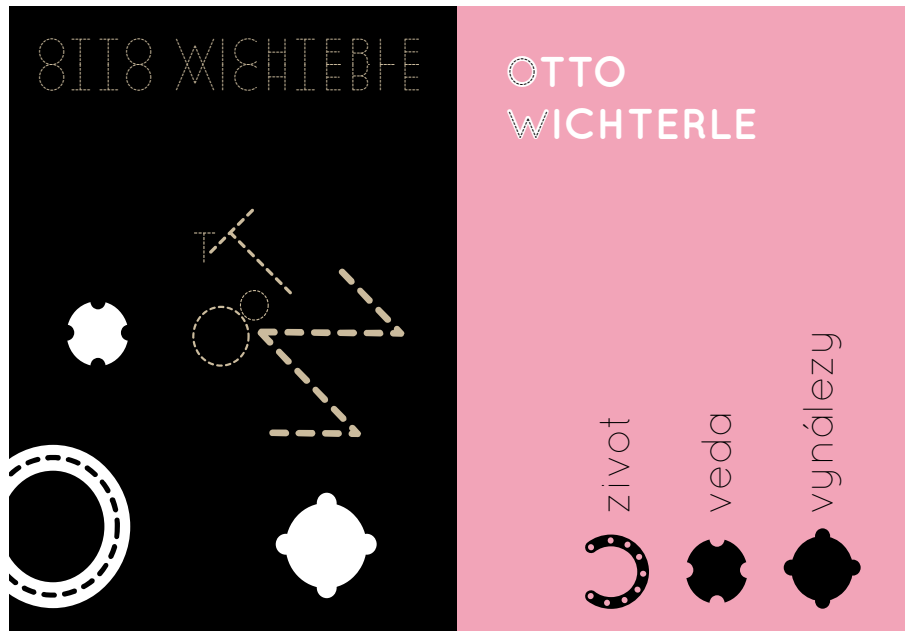
obr. 50 – Studie loga "z Merkuru"

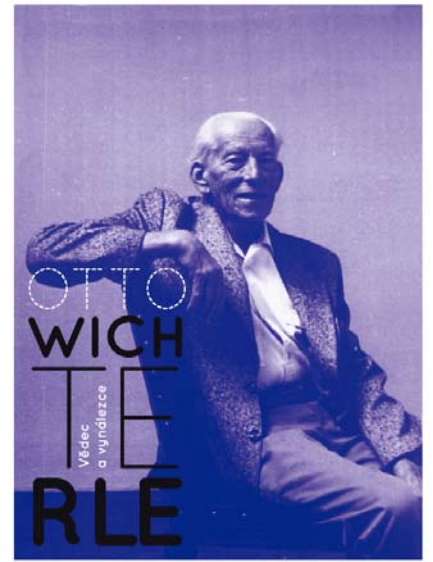
obr. 51 – Ručně dekorativně pojaté návrhy

obr. 52 – Ručně dekorativně pojatý návrh

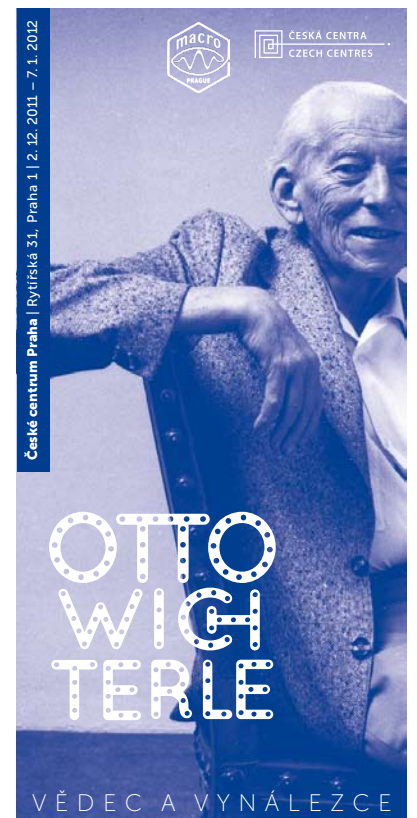
obr. 53 – ostatní studie loga

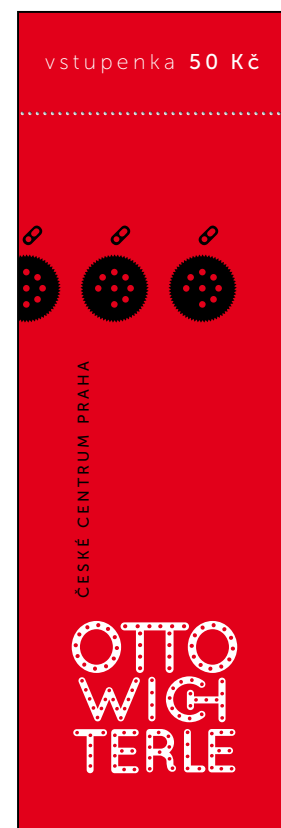
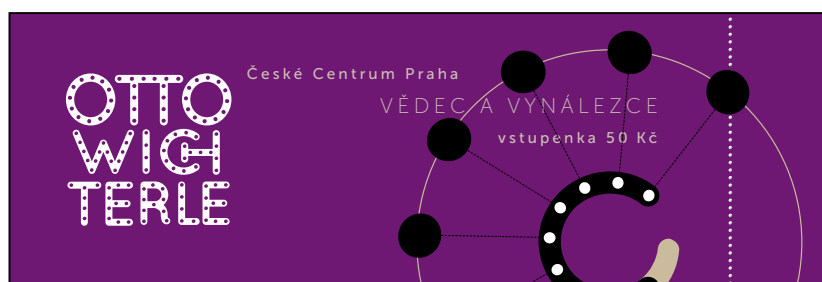
obr. 54 – původní návrhy plakátu

obr. 55 – finální návrh plakátu ve formátu 700 x 883 mm

obr. 56 – finální návrh pozvánky ve formátu DL na výšku

obr. 57 – návrhy vstupenek

200 mm

● ČOČKOSTROJ

Přístroj, na kterém Otto
Wichterle vyrobil kontaktní
čočky

100 mm

směr prohlídky

zajímavost

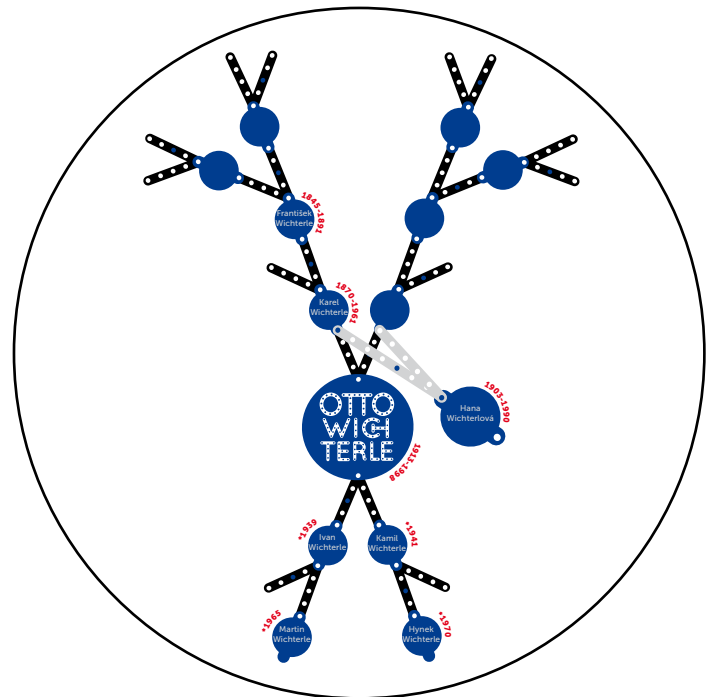
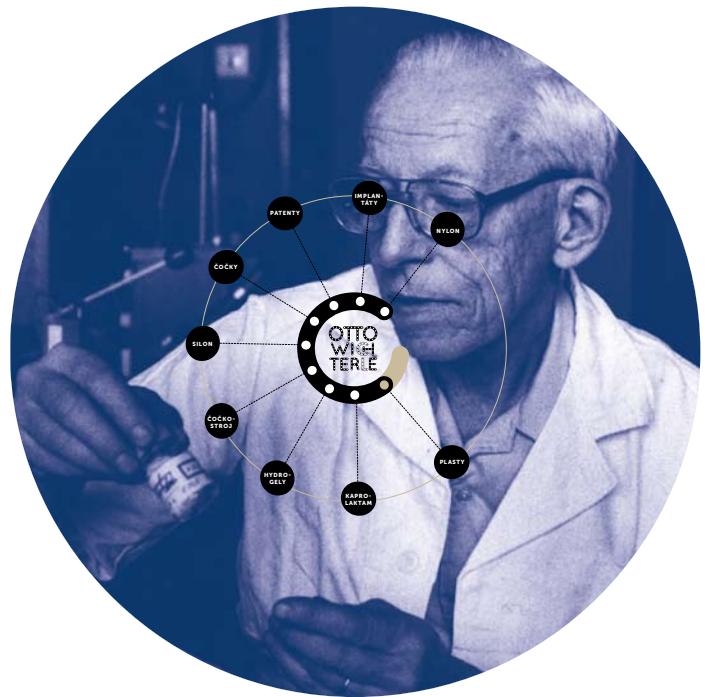

nedotýkat se exponátu

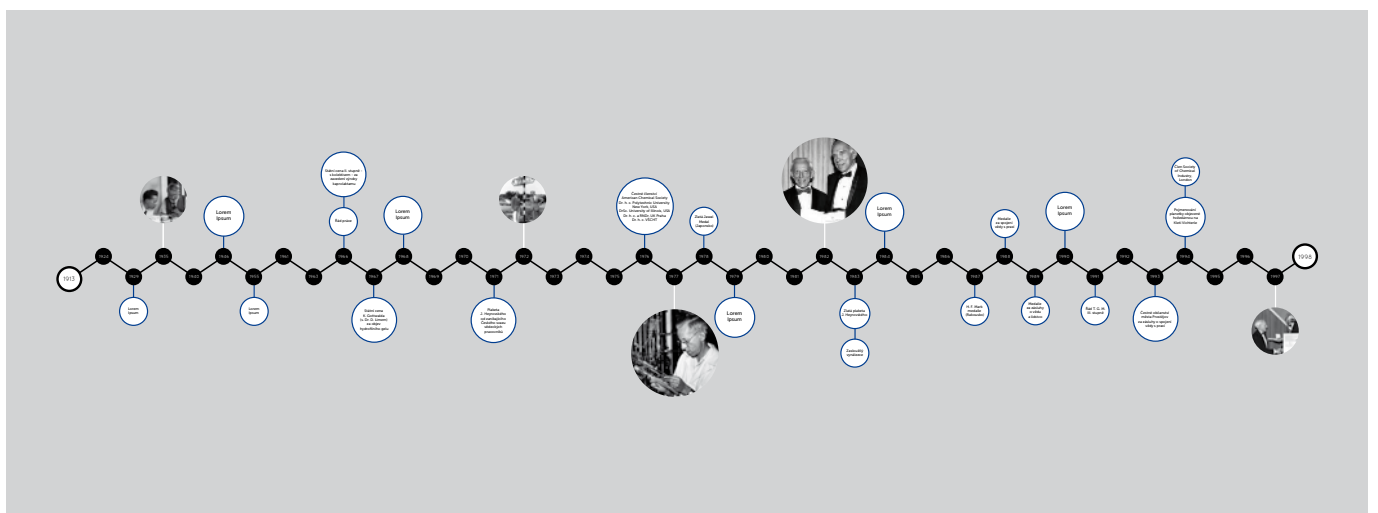

nevstupovat

obr. 58 – popis k exponátu a technické piktogramy k výstavě

obr. 59 – návrh úvodního kruhového panelu a panelu s rodokmenem

obr. 60 – návrh úvodního panelu s životopisem

2 PĚT GENERACÍ RODU WICHTERLŮ

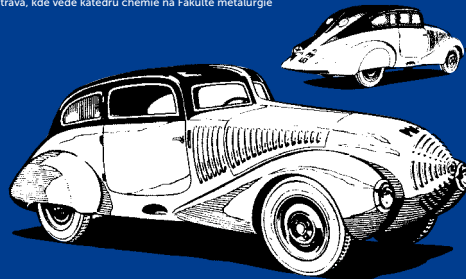
Jméno Wichterle je pro mnohé spojeno s vynálezem měkkých kontaktních čoček nebo umělého polyamidového vlákna Silon. Rod Wichterlů ovšem má ovšem hlubší kořeny a historii.

František Wichterle (1845-1891) byl zakladatelem továrny F. Wichterle – První prostějovská továrna na hospodářské stroje.

Jeho syn **Karel Wichterle** (1870-1961) firmu převzal a roku 1918 se zasloužil o sloučení dvou konkurenčních prostějovských strojirenských podniků F. Wichterle (založení 1878) a F. & J. Kovařík (založení 1894) do jedné společnosti.

V letech 1922-1925 postavili několik prototypů osobních automobilů Wikov I–V, v roce 1925 pak zahájili sériovou výrobu automobilů typem Wikov 7, vrcholem nabídky byl osmiválcový Wikov 70, byly však vyrobeny pouze tři.

Karlův syn, pozdější akademik, **Otto Wichterle** (1913-1998) byl významným chemikem, objevitelem umělého polymerního polyamidového vlákna, později nazvaného Silon. Starší syn Ivan (1939) je profesorem a pracuje jako fyzikální chemik v Ústavu chemických procesů Akademie věd. Mladší **Kamil** (1941) je profesorem chemického inženýrství na Vysoké škole báňské – Technické univerzitě Ostrava, kde vede katedru chemie na Fakultě metalurgie a materiálového inženýrství.

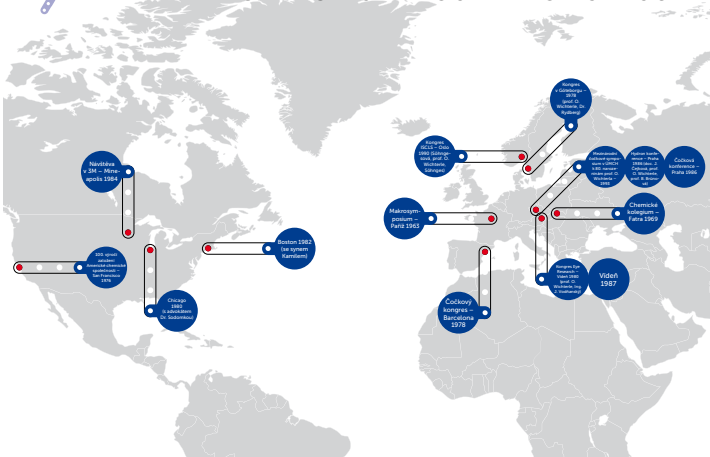

Wikov 35 Kapka, Československo 1931
Můžeme říct, že právě Kapka byla prvním opravdově pojízdným čs. aerodynamickým automobilem, který si navíc mohli koupit běžní občané.

„Pěstovat vědu je nesmírně vzrušující a zábavné. Člověk se cítí nesmírně svobodný“.

František Wichterle

7 Z MEZINÁRODNÍCH SYMPOSIÍ A KONGRESŮ

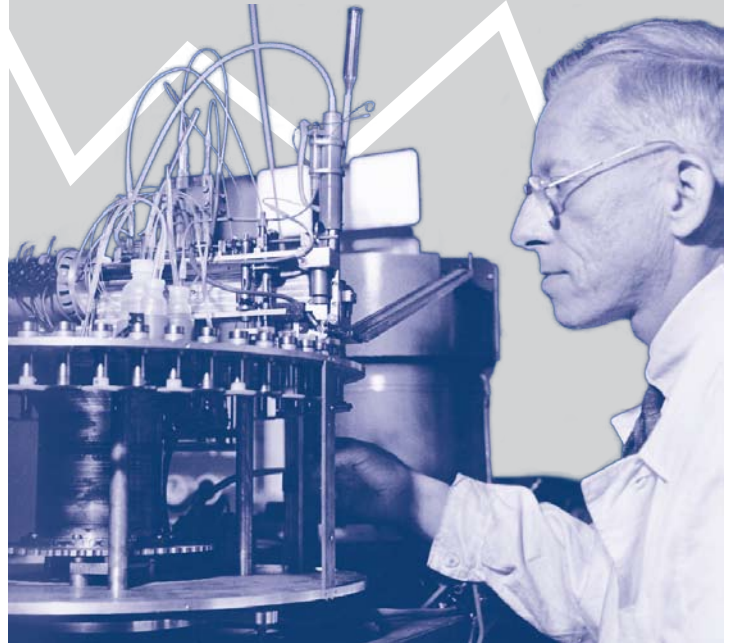
4

AKADEMIK

Prof. Ing. OTTO WICHTERLE

„Snad by bylo spravedlivější mluvit o přírodovědci s ohledem na jeho znalosti rozsáhlých partií fyziky, s ohledem na představy o biofyzice a znalosti části medicíny. A ovšem, byl též zdatný matematik. Ale přece chemik byl tak oslnivý a tak výjimečný, až jsem mívával pocit, že je stvořen z jiné substance než my ostatní. ...Ač stár, cítím se osiřele. Rmoutí mě, opravdu rmoutí, že Mistra už nevidím a neuslyším. Už se s ním neporadím. Alespoň na tomto světě ne.“

Rudolf Zahradník, předseda Akademie věd ČR 1993–2001

5

ČOČKOSTROJ

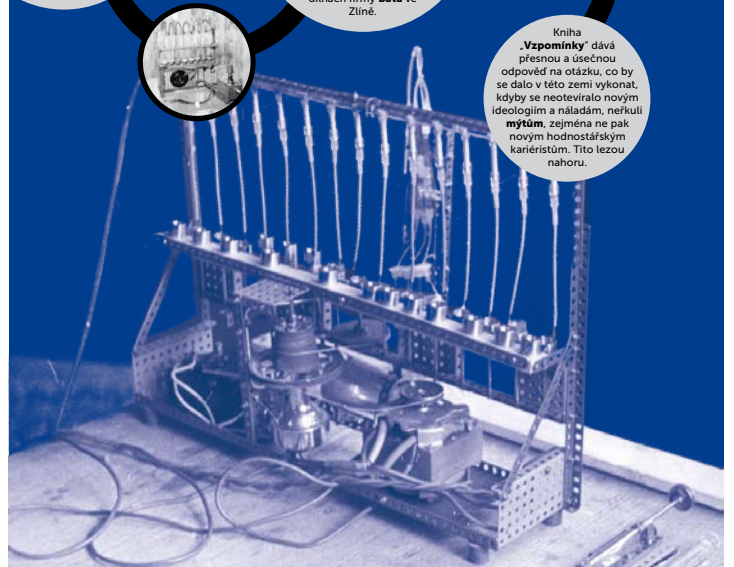
Jméno Wichterle je pro mnohé spojeno s vynálezem měkkých kontaktních čoček nebo umělého polyamidového vlákna Silon.

„Snad by bylo spravedlivější mluvit o **přírodovědci** s ohledem na jeho znalosti rozsáhlých partií fyziky, s ohledem na představy o biofyzice a znalosti části medicíny. A ovšem, byl též zdatný **matematik**. Ale přece chemik byl tak oslnivý a tak výjimečný, až jsem mívával pocit.

Profesor Wichterle vždy hájil nezbytnost širokého základního **výzkumu** a **svobody** vědeckého bádání. Vždy zdůrazňoval, že nové praktické výsledky se rodí zejména z rozvoje a mistrovského ovládnutí určité metodiky a teorie, zatímco od počátku násilně cílený či aplikovaný výzkum tyto výsledky nemívá. Tyto principy, které poznal již při svých začátcích ve Výzkumných chemických dílnách firmy **Bata** ve Zlíně.

„Otto Wichterle se nejen dostal do **Pantheonu světové vědy**, síň chemie polymerů, ale zároveň vstoupil do těch tvrdších geologických vrstev české kultury jako osobnost z gruntu a z přesvědčení antiideologická. Ve všech složitých a hustých situacích se řídil pravidly.

Knihy **„Vzpomínky“** dává přesnou a ušlechtlou odpověď na otázku, co by se dalo v této zemi vykonat, kdyby se neotevíralo novým ideologiím a náladám, nekulí **mýtům**, zejména ne pak novým hodnotařským kariéristům. Tito lezou nahoru.

Z NATÁČENÍ FILMOVÉHO MEDAILONKU 1988

VLASTNOSTI KAPROLAKTAMU

Jméno Wichterle je pro mnohé spojeno s vynálezem měkkých kontaktních čoček nebo umělého polyamidového vlákna Silon.

„Snad by bylo spravedlivější mluvit o přírodovědci s ohledem na jeho znalosti rozsáhlých partií fyziky, s ohledem na představy o biofyzice a znalosti části medicíny. A ovšem, byl též zdatný matematik. Ale přece chemik byl tak oslnivý a tak výjimečný, až jsem mívával pocit, že je stvořen z jiné substance než my ostatní...Ač stár, cítím se osiřele. Rmoutí mě, opravdu rmoutí, že Mistra už neuvidím a neuslyším. Už se s ním neporadím. Alespoň na tomto světě ne.“

OHEBNOST

PEVNOST

PRODYŠNOST

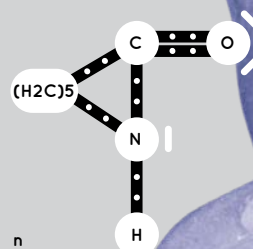

PRŮHLEDNOST

DOSTUPNOST

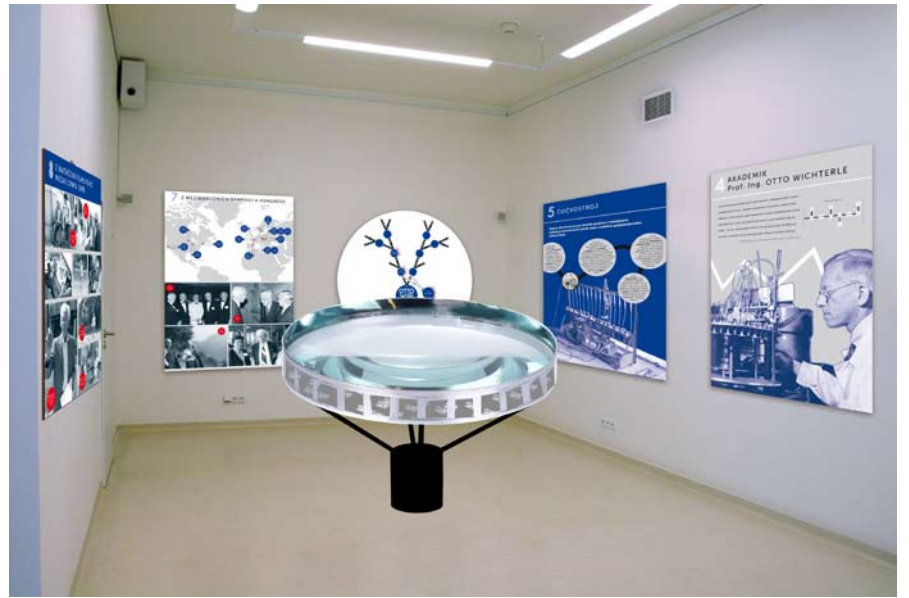
6-kaprolaktam

n

1

2

3

4

obr. 62 – návrhy prostorových objektů

PŘÍLOHA P I:

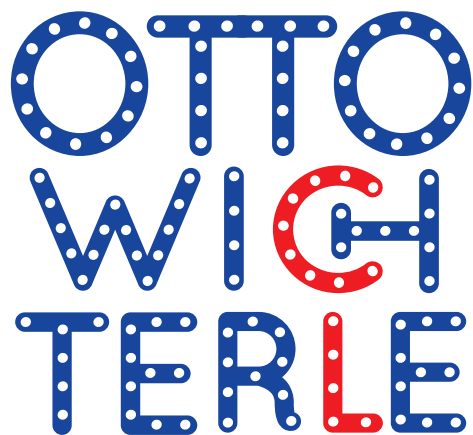
**MANUÁL LOGA OTTO WICHTERLE – ČESKÝ VĚDEC
A VYNÁLEZCE**

LOGO OTTO WICHTERLE

MANUÁL LOGA

Úvod

Logo poskytuje jednotnou a flexibilní vizuální identitu a je navrženo tak, aby reprezentovalo projekt putovních výstav jako celek. Mělo by být používáno v marketingové komunikaci a na všech materiálech souvisejících s tímto projektem podle pravidel doporučených na následujících stranách.

Základní verze

Logo tvoří jméno Otto Wichterle a formou odkazuje ke stavebnici Merkur. Zvýrazněná písmena „C“ a „L“ jsou anglickou zkratkou Contact Lenses (kontaktní čočky).

OW červená

CMYK 0/100/100/0

RGB 193/0/31

WEB C1/00/1F

PMS Red 032 U

OW modrá

CMYK 100/85/0/0

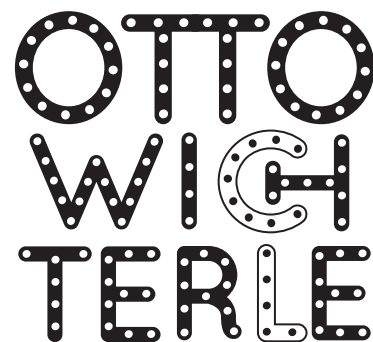
RGB 28/64/140

WEB 1C/40/8C

PMS Reflex Blue U

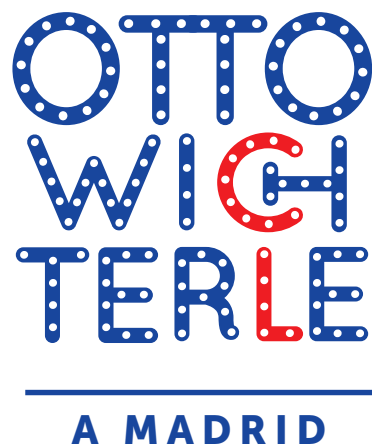
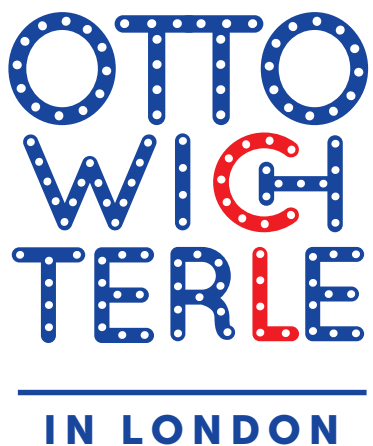
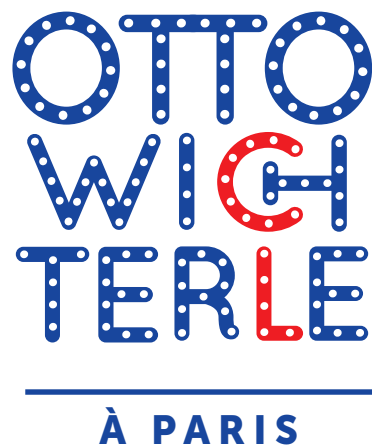
Barevnost

Logo Otto Wichterle v základní verzi je navrženo ve dvou barvách. Barvy odpovídají národním barvám na vlajce české republiky.

Omezená barevnost

V případě, že není možné reprodukovat logo barevně, je možné použít verzi loga v šedé škále. Pokud technologie tisku nedovoluje tisk v šedé škále, je možné použít verzi loga pouze v černé a bílé.

Logo s doplňkem

Logo lze v případě potřeby použít jako celek skládající se ze dvou elementů – vlastní značky a doplňku, který určuje název města ve kterém se koná výstava. Doplňěk je oddělen linkou o síle 2 b a vysázen písmem Museo Sans 900, verzálkami, o velikosti 15 b a s prostrkáním 190/1000 em.

Ochranná zóna

Minimální ochranná zóna je definována výškou písmene „T“ v logu, nastavenou po všech stranách vně loga. Do této zóny by neměl zasahovat žádný cizí prvek.

OTTO WICHTERLE

Logo v jednom řádku

Logo je možné použít v krajním případě jako jednořádkové, a to především na velmi úzkých horizontálních nebo vertikálních formátech (potisk propisek apod.).

OTTO
WIGH
TERLE

10 mm

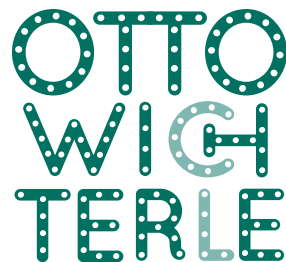
Minimální rozměr

Minimální rozměr loga lze přibližně definovat jako logo o šířce 10 mm. V závislosti na kvalitě zobrazení nebo tisku se může minimální velikost měnit.

Použití loga na podkladu

Logo je ideální použít na velké bílé ploše, jestliže se používá na podkladu, je možné použít do sytosti odpovídající 15% odstínu černé. Jestliže používáme logo na fotografii, je dobré vybrat na ní volné místo, nebo zajistit nekонтрастní pozadí pro logo ve velikosti ochranné zóny. Při použití negativní verze je možné použití na pozadí odpovídající 50% až 100% odstínu černé barvy.

Alternativní barvy

Jednobarevné logo lze použít i v jiných barvách nebo negativně na barevném pozadí, jestliže lze takové použití výtvarně a koncepčně zdůvodnit. Doporučené vedlejší barvy projektu jsou tyto:

OW fialová – Pantone 2613 U

OW růžová – Pantone 211 U

OW šedá – Pantone Cool Gray 4 U

OW zelená – Pantone 3298 U

OW světlezelená – Pantone 3248 U

Museo Sans 100 ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
1234567890

Museo Sans 500 ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
1234567890

Museo Sans 900 **ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ**
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
1234567890

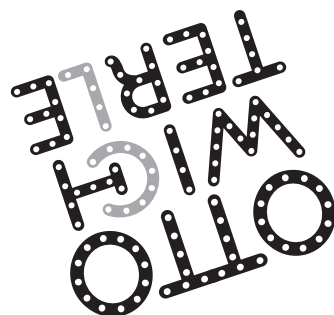
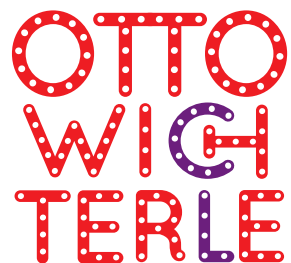
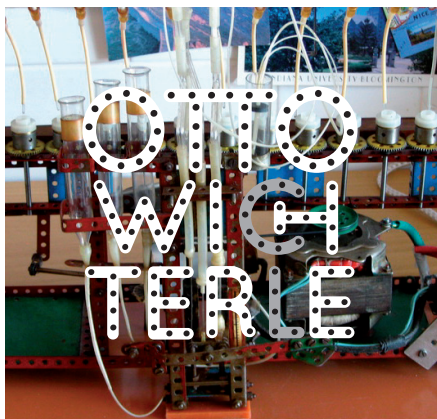
Merkur ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
123456789●

Quicksand Bold ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
1234567890

Trebuchet MS ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
1234567890

Typografie

Pro základ loga bylo použito písmo Quicksand, které bylo pro tento účel částečně upraveno. V projektu je možné použít ještě písmo Merkur například na některé speciální titulky nebo číslování. Chlebové písmo je Museo Sans 100, 500 a 900. V případě, že žádný z těchto fontů není k dispozici, je možné použít pro kancelářské tiskoviny písmo Trebuchet MS.

Nesprávné použití loga

Logo by nemělo být použité tak, aby to způsobilo jeho nečitelnost, nemělo by být deformováno ani transformováno rotací, stranovým převrácením ani skosením apod. Změny a další modifikace by měly být provedeny pouze pro speciální účely a měly by být prováděny uvědoměle a zodpovědným způsobem.

Závěr

Tento manuál dává návod k použití loga projektu Otto Wichterle – vědec a vynálezce a vysvětluje, jak lze rozvíjet jeho původní koncept. Logo by ovšem nemělo být použito tak, aby jakýmkoli způsobem znevažovalo osobu prof. Otto Wichterleho, projekt Otto Wichterle – vědec a vynálezce, jejich autory a instituce s ním spojené. Každé další rozvinutí konceptu loga by mělo být schváleno autory původního loga. Pro více informací kontaktujte Česká Centra Praha.